

KIRGIZİSTAN ÜLKE RAPORU

KOLAY İHRACAT PLATFORMU

Bu rapor T.C. Ticaret Bakanlığı www.kolayihracat.gov.tr adresinden derlenmiştir.

Kolay İhracat Platformu

İhracatla ilgili her şey tek platformda! Size en uygun hedef pazarları bulun, pazarlar ile ilgili bilinmesi gerekenleri öğrenin, sektör analizlerini inceleyin ve ihracatınızı arttırın!

Akıllı İhracat Robotu

Makine öğrenmesi ve yapay zeka teknolojisi kullanan Akıllı İhracat Robotu, firmanızın geçmiş verileri ve farklı veri kaynaklarından gelen milyonlarca satırı işleyerek size özel hedef pazar önerileri üretir. İhracat Robotu'nun önerilerini görüntüleyin!

Pazara Giriş Haritası

Gümrük vergi oranları, tarife dışı önlemler, ikili anlaşmalar ve hedeflediğiniz pazara dair bilmeniz gereken birçok bilgi Pazara Giriş Haritası'nda. İnceleyerek hazırlıklarınızı tamamlayın!

İhracata Dair Her Şey

Global trendleri içeren detaylı sektör analizleri, ülke potansiyel sektörlerini ve teknik engellerini görebileceğini ülke raporları, size özel haberler, dış ticaret mevzuatı ve ithalatçılarla etkileşiminizi arttırmak için fuarlar ve heyetlerin tümü bir arada. Hemen yararlanmaya başlayın!

KOLAY İHRACAT PLATFORMU

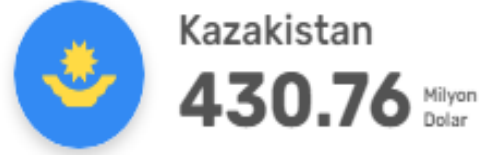
www.kolayihracat.gov.tr

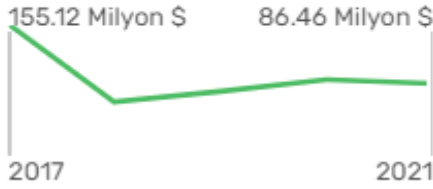
Kırgızistan

Kırgızistan'ın en çok ithalat yaptığı ülke 2021

Kırgızistan'ın en çok ihracat yaptığı ülke 2021

Türkiye'nin ithalatı ⓘ

Türkiye'nin ihracatı ⓘ

GENEL GÖRÜNÜM

Kırgızistan, 2021 yılında kişi başı 4.76 Bin \$ ve toplam 7.73 Milyar \$ gayri safi milli hasılaya sahiptir. 2021 yılında toplam 5.44 Milyar \$ ithalat ve 1.68 Milyar \$ ihracat gerçekleştirmiştir.

En çok ithalat yapılan başlıca ülkeler

Rusya	1.78 Milyar \$
Çin Halk Cumhuriyeti	1.45 Milyar \$
Türkiye	749.47 Milyon \$
Kazakistan	655.88 Milyon \$
Özbekistan	316.76 Milyon \$

En çok ihracat yapılan başlıca ülkeler

Kazakistan	430.76 Milyon \$
Rusya	387.26 Milyon \$
İngiltere	234.23 Milyon \$
Özbekistan	180.10 Milyon \$
Türkiye	86.46 Milyon \$

Ülkenin en fazla ithal ettiği ürünler

2710.19	Petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen yağlar; ağırlık % 70 veya daha fazla petrol yağı veya bitümlü minerallerden yağ içeren yağlar (hafif yağlar ve preparatlar hariç, biyodizel içeren, ham ve atık yağlar hariç)	344.79 Milyon \$
2710.12	Petrol ve bitümenli yağlardan elde edilen hafif yağlar ve müstahzarları (petrol veya bitümenli yağ oranı \geq %70)	340.37 Milyon \$
6004.10	Örme veya kroşe mensucat (en>30cm, elastomerik iplik >%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)	198.57 Milyon \$
3004.90	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan diğer ilaçlar	136.83 Milyon \$
8517.12	Hücreli ağlar için veya diğer kablosuz ağlar için telefonlar	120.27 Milyon \$

Ülkenin en fazla ihraç ettiği ürünler

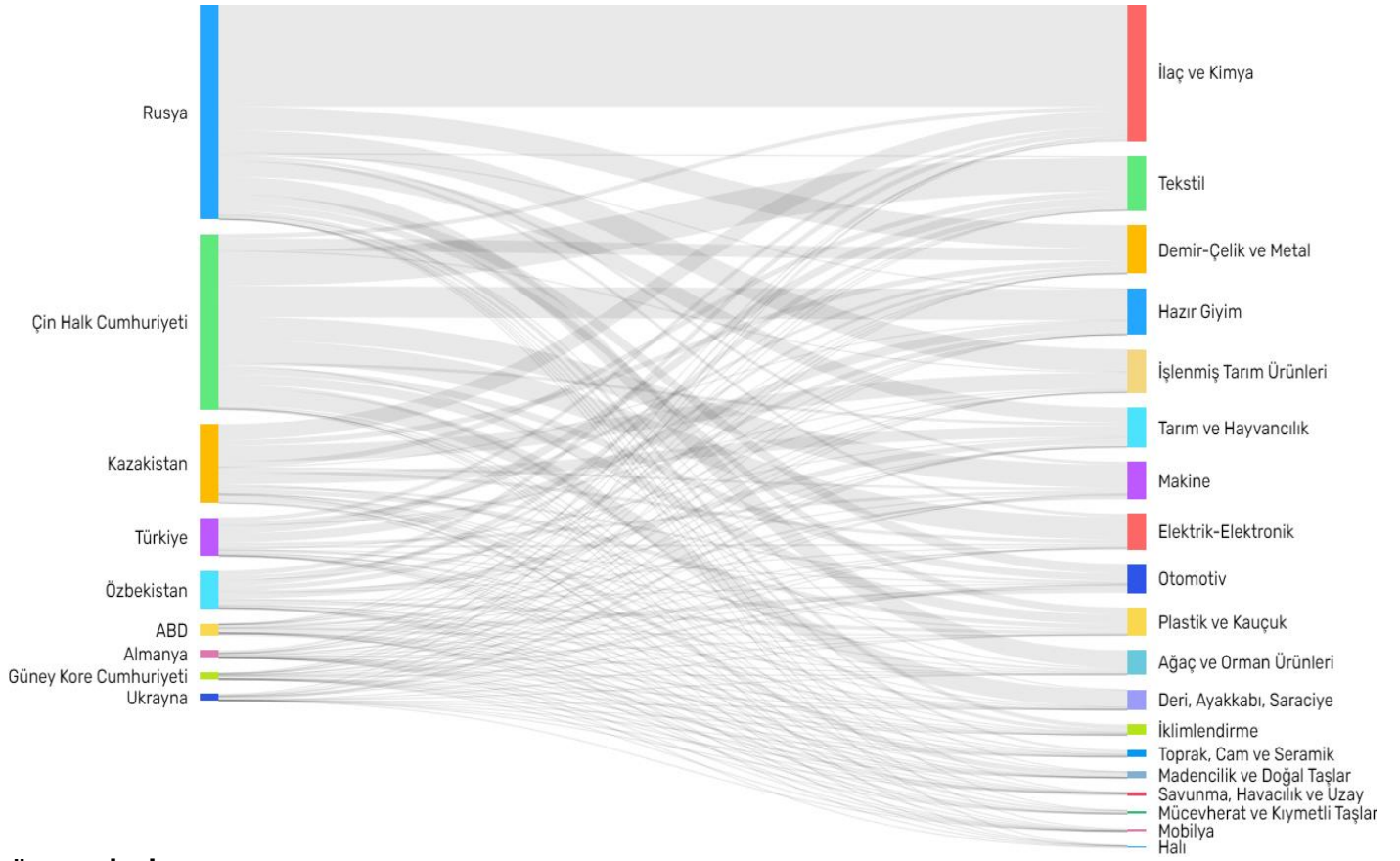
7108.12	Altın (diğer işlenmemiş şekillerde olanlar, para yerine kullanılmayan)	308.02 Milyon \$
7005.29	Perdahlanmış, levha, yaprak halinde, takviyesiz diğer camlar	185.94 Milyon \$
2616.90	Diğer kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	100.17 Milyon \$
2710.19	Petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen yağlar; ağırlık % 70 veya daha fazla petrol yağı veya bitümlü minerallerden yağ içeren yağlar (hafif yağlar ve preparatlar hariç, biyodizel içeren, ham ve atık yağlar hariç)	67.91 Milyon \$
7404.00	Bakır hurda ve döküntüler	67.47 Milyon \$

TİCARİ CAZİBE FAKTÖRLERİ

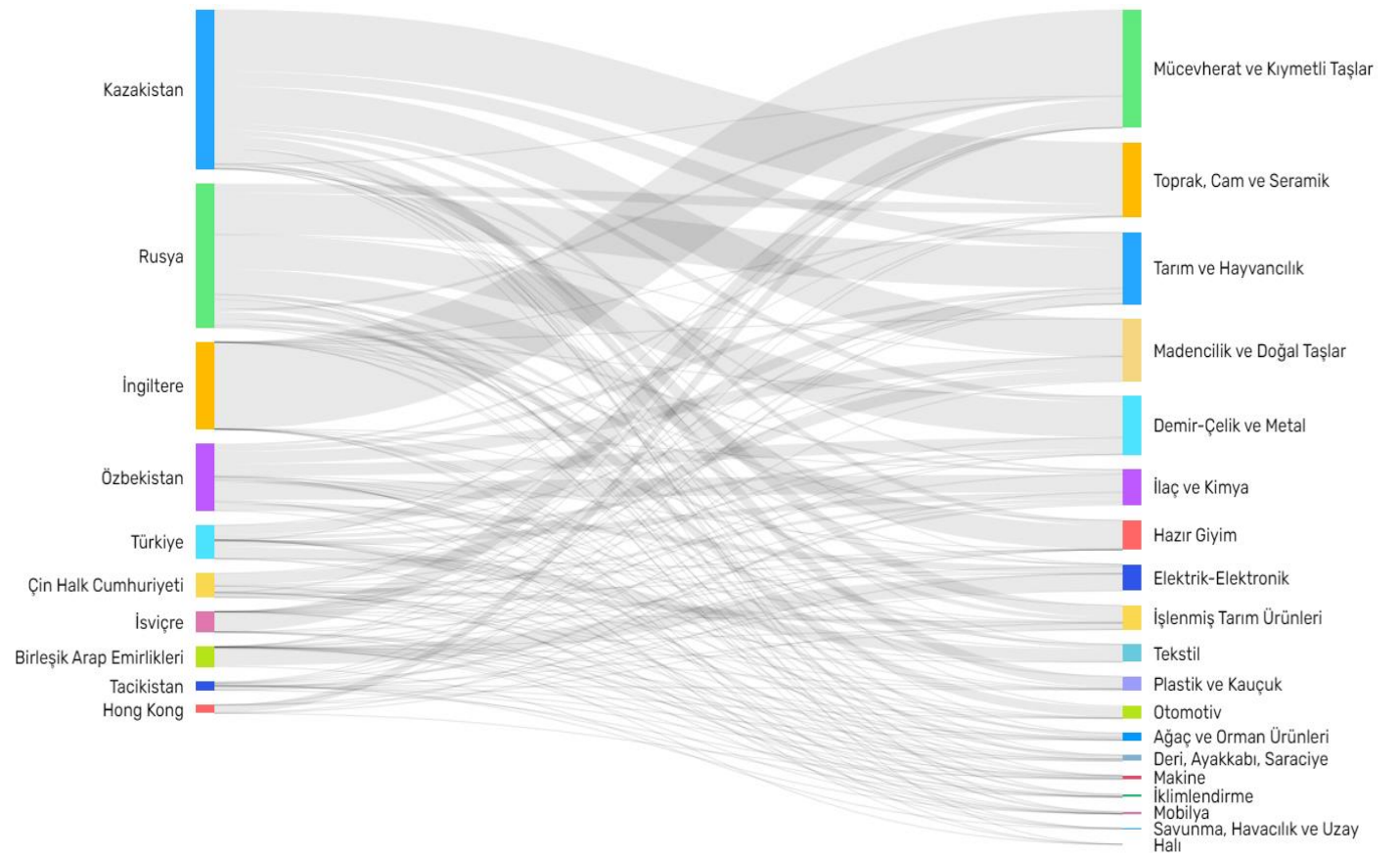
İş yapma kolaylığındaki durumu - 2021	3 / 5
Lojistik performansı - 2021	2 / 5
Mal ve hizmet ithalatı büyüme (yıllık) - 2021	-23,99%
Vizesiz Geçiş	Var
Mal ithalatı - 2021	5,44 Milyar \$
Bir iş kurmak için gereken süre - 2021	10,0 gün
Enflasyon (yıllık) - 2021	6,33%
Gayri safi yurtiçi hasıla - 2021	7,73 Milyar \$
GSYİH büyüme (yıllık) - 2021	-8,62%
Kişi başına düşen brüt milli gelir, PPP (cari uluslararası dolar) - 2021	4,76 Bin \$
Mal ve hizmet ithalatı (% GSYİH) - 2021	51,67%
Mal ihracatı - 2021	1,68 Milyar \$
Mal ve hizmet ihracatı büyüme (yıllık) - 2021	-18,45%
Hava taşımacılığı, navlun (milyon ton-km) - 2021	0,01
Konteynır Liman Trafiği (TEU:20 fit eşdeğer birim) - 2021	-
Tarımsal Katma Değer (% GSYİH) - 2021	13,51%
Endüstriyel Katma Değer (% GSYİH) - 2021	29,46%
Hizmet Katma Değer (% GSYİH) - 2021	49,63%
Mal ve Hizmet İhracatı (%GSYİH) - 2021	31,34%
Toplam Nüfus - 2021	6,57 Milyon
Doğrudan Yabancı Yatırım, net girişler (% GSYİH) - 2021	-5,19%
Mal ticareti (% GSYİH) - 2021	73,6%
Resmi döviz kuru (1 USD karşılığı yerel para birimi) - 2021	84.64
Sevkiyat noktasından yükleme limanına ortalama teslim süresi - 2021	-
Teslim limanından alıcıya teslim süresi - 2021	-

DIŞ TİCARET DESENİ

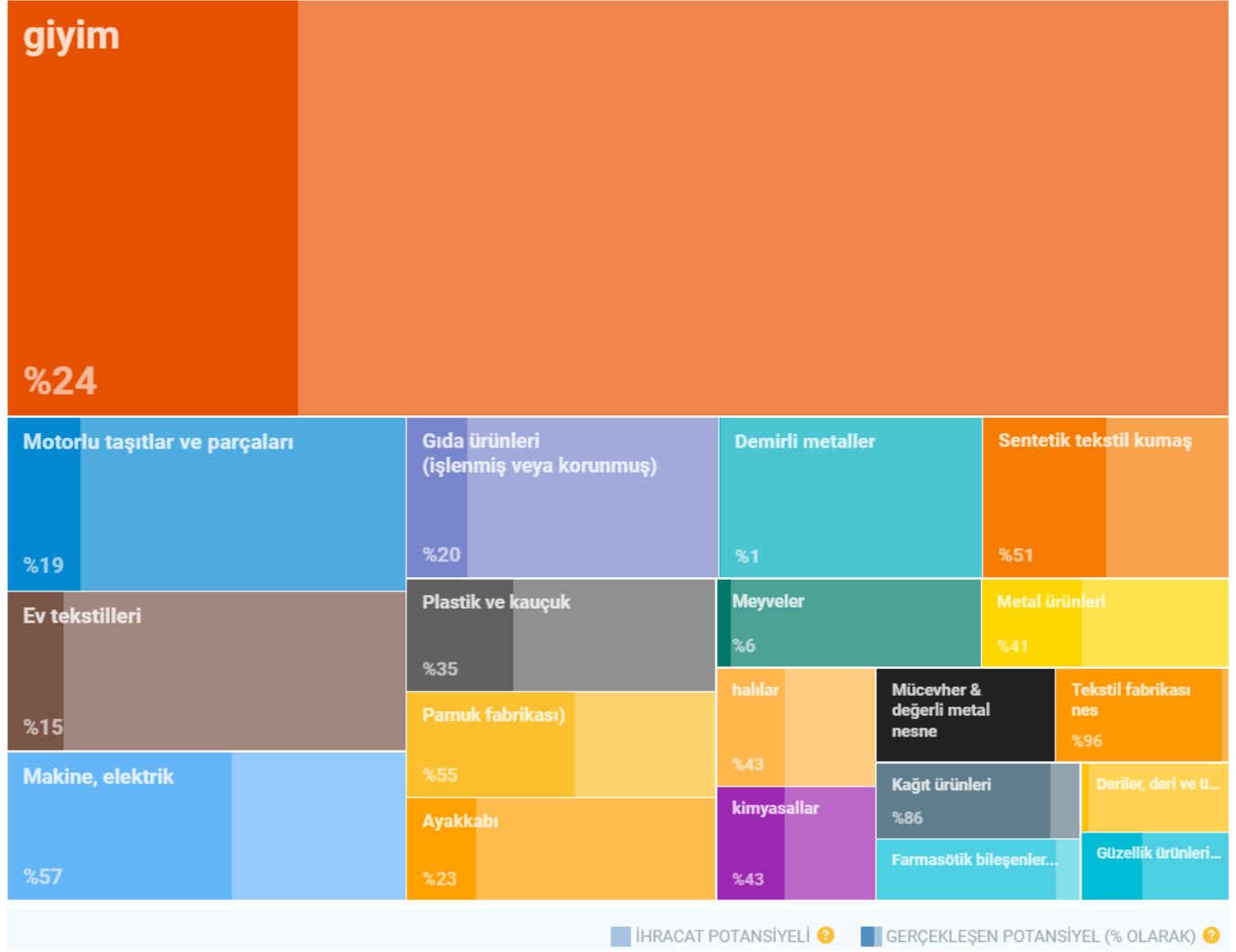
ÜLKENİN İTHALATI (2021)

ÜLKENİN İHRACATI (2021)

TÜRKİYE'NİN KIRGIZİSTAN'A İHRACAT POTANSİYELİNE GÖRE SEKTÖRLER

Önemli Bulgular

Türkiye'den Azerbaycan'a en büyük ihracat potansiyeline sahip ürünler,

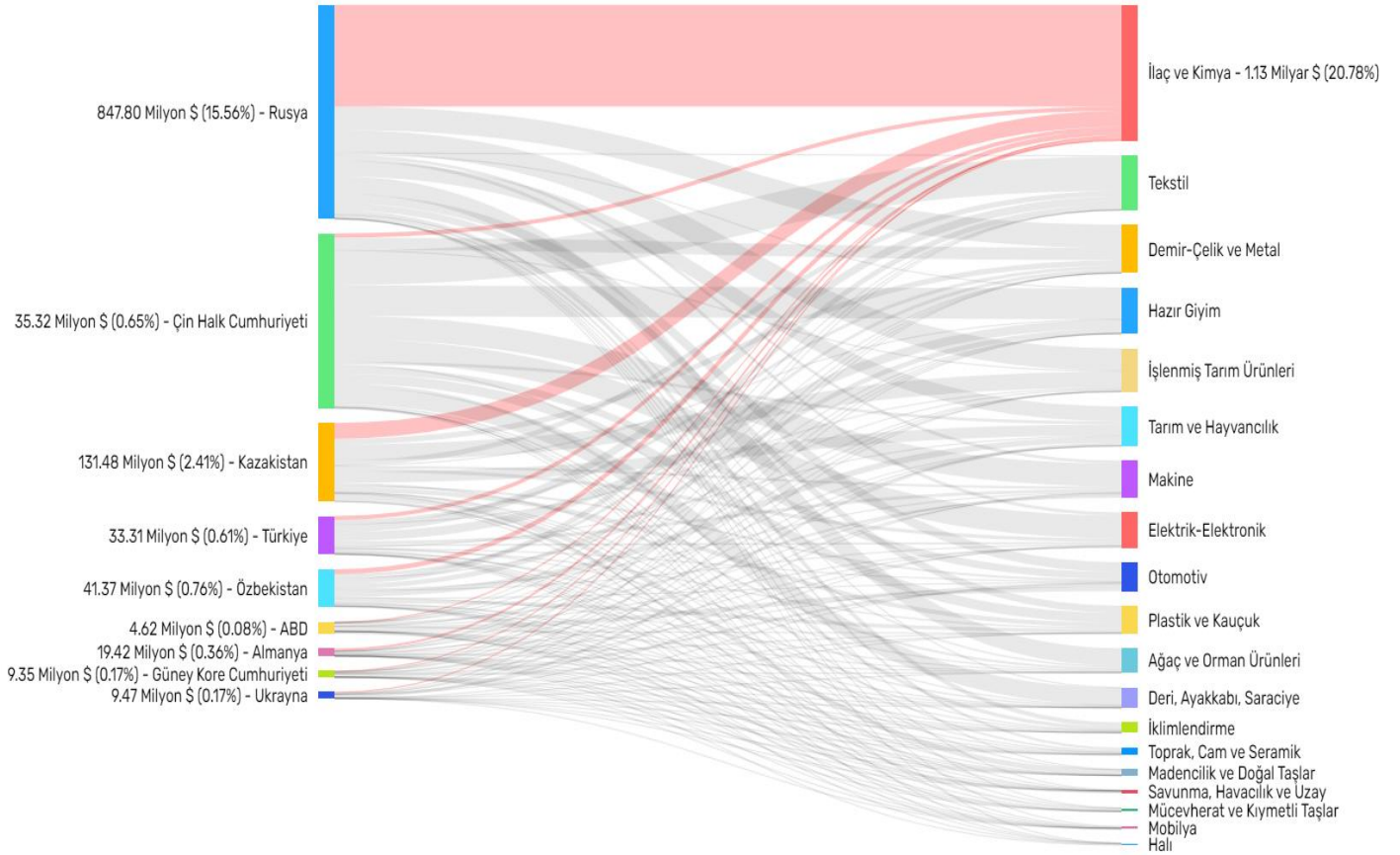
- Giyim,
- Motorlu taşıtlar ve aksamları ve
- Ev tekstilidir.

ÜLKENİN İTHALAT POTANSİYELİNE GÖRE SEKTÖRLER

- 1 - İlaç ve Kimya
- 2 - Demir-Çelik ve Metal
- 3 - Makine
- 4 - Tarım ve Hayvancılık
- 5 - Elektrik-Elektronik
- 6 - Hazır Giyim
- 7 - Tekstil
- 8 - Plastik ve Kauçuk
- 9 - Ağaç ve Orman Ürünleri
- 10 - İşlenmiş Tarım Ürünleri
- 11 - Otomotiv
- 12 - Toprak, Cam ve Seramik
- 13 - İklimlendirme
- 14 - Deri, Ayakkabı, Saraciye
- 15 - Madencilik ve Doğal Taşlar
- 16 - Mobilya
- 17 - Halı
- 18 - Mücevherat ve Kıymetli Taşlar
- 19 - Savunma, Havacılık ve Uzay

1 - İlaç ve Kimya

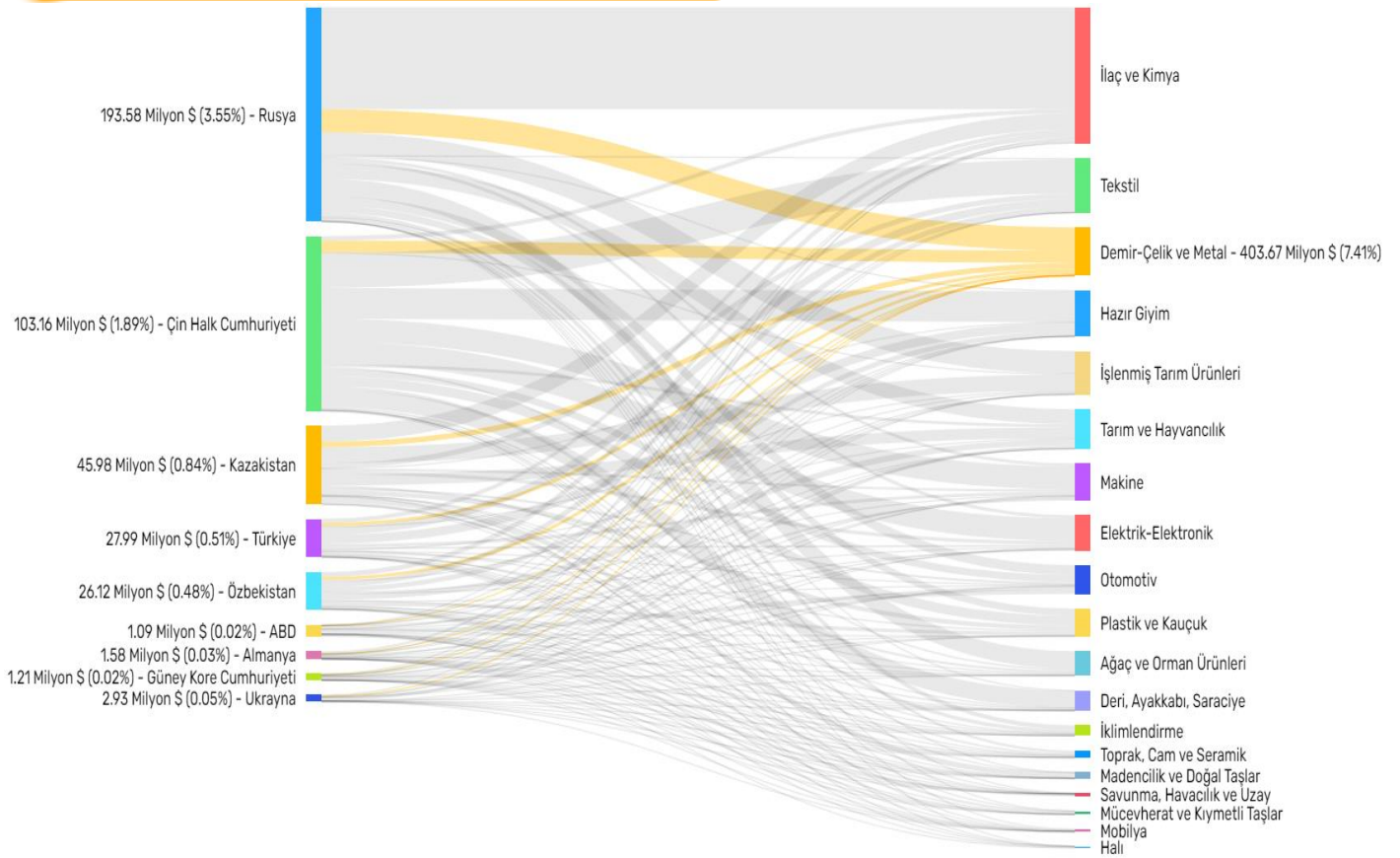

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	2922.15	Trietanolamin
2	2903.15	Etilen diklorür (1, 2 dikloretan) doymuş
3	3004.90	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan diğer ilaçlar
4	2934.91	Nükleik asitler vb. tuzları- diğer heteroksiklik bileşikler
5	2710.19	Petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen yağlar; ağırlık % 70 veya daha fazla petrol yağı veya bitümlü minerallerden yağ içeren yağlar (hafif yağlar ve preparatlar hariç, biyodizel içeren, ham ve atık yağlar hariç)
6	2922.42	Glutamik asit ve tuzları
7	2939.69	Diğer çavdar mahmuzu alkaloidleri vb. tuzları, türevleri
8	3701.20	Anında developpe olarak fotoğraf veren filmler
9	3214.10	Macunlar, reçineli çimento vb. ile boyacılıkta kullanılan dolgu ve sıvama maddeleri
10	2941.40	Kloramfenikol ve türevleri; bunların tuzları

2 - Demir-Çelik ve Metal

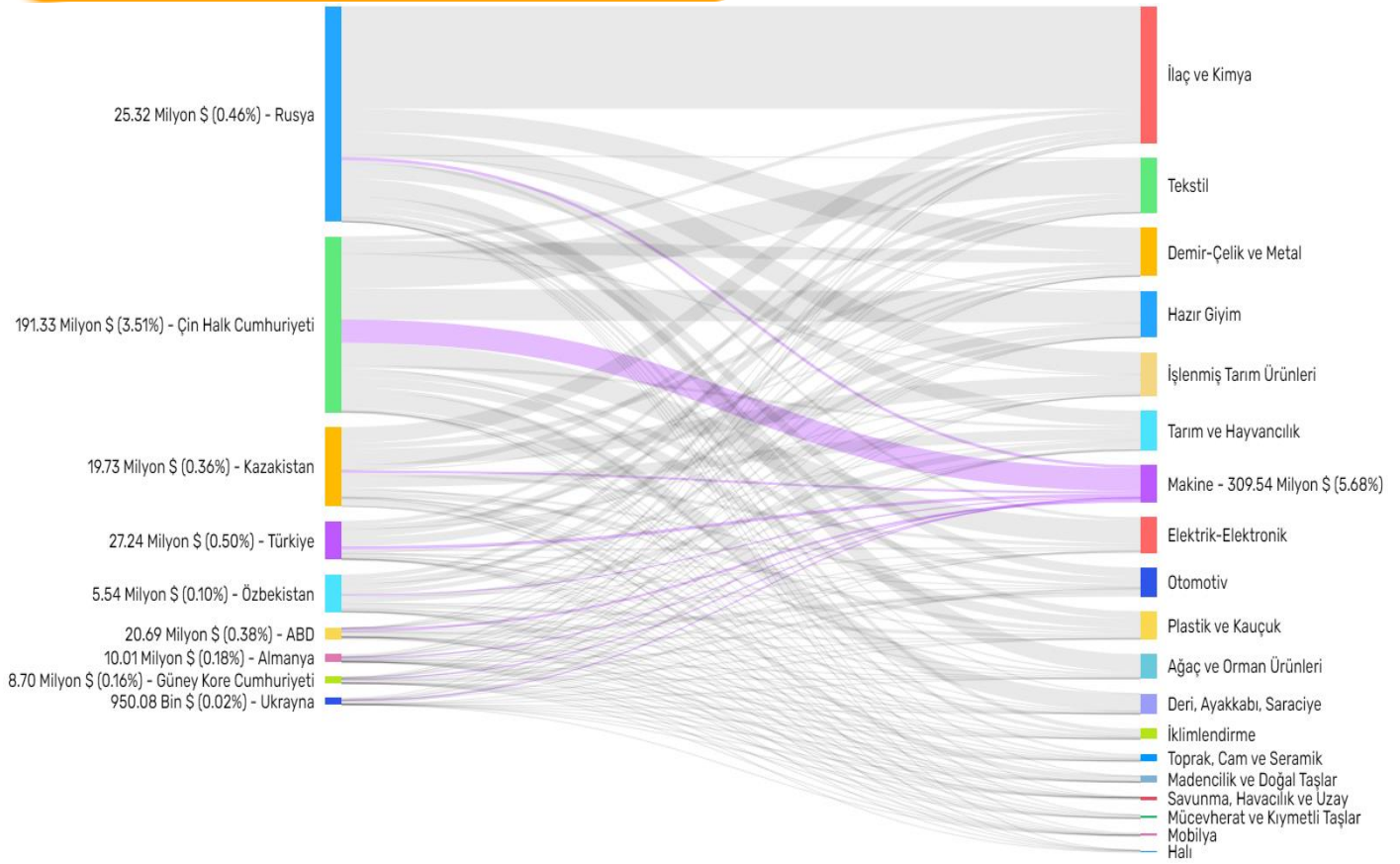

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	7506.10	Alaşımız nikelden sac, levha, şerit ve yaprak
2	7304.24	Gaz/petrol mahfaza/üretiminde kullanılan borular ve aksamı; paslanmaz çelikten
3	8307.90	Diğer adi metallere eğilip bükülebilen borular
4	9111.80	Cep/kol saatlerinin diğer zarfları
5	7301.20	Demir/çelikten kaynak yapılmış profiller
6	8202.40	Zincir halinde olan testere ağızları
7	8203.30	Tenekeci makasları vb. aletler
8	8302.41	Binalar için diğer donanım, tertibat vb. eşya
9	7326.90	Demir/çelikten diğer eşya
10	7323.99	Demir/çelikten ev işlerinde kullanılan diğer eşya

3 - Makine

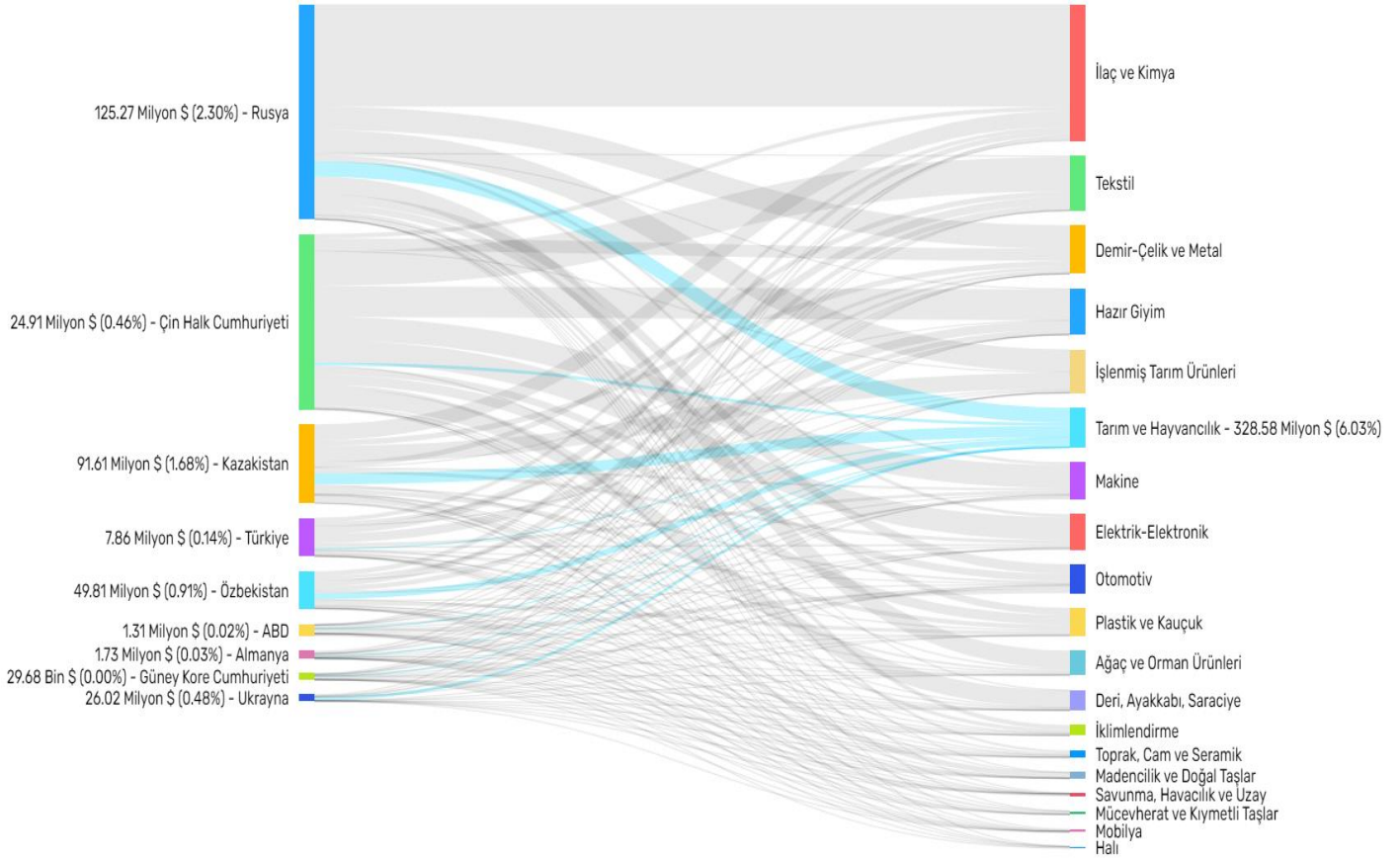

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	8447.90	Diğer örgü, gipür, tül, dantela vb. imali için makine ve cihazlar
2	8464.20	Taş, seramik, beton vb. için taşlama/cilalama makineleri
3	8407.90	Diğer amaçlı pistonlu, içten yanmalı motorlar
4	9507.30	Olta makaraları
5	8421.23	İçten yanmalı motorlar için yağ-yakıt filtreleri
6	8474.10	Metal cevherlerini tasnif etme, eleme, ayırma/yıkamaya mahsus makineler
7	8421.31	İçten yanmalı motorlar için hava filtreleri
8	8484.10	İki yada daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar
9	8468.20	Gazla çalışan diğer makine ve cihazlar
10	8464.10	Taş, seramik, beton, çimento, soğuk cam işleyen testere makinası

4 - Tarım ve Hayvancılık

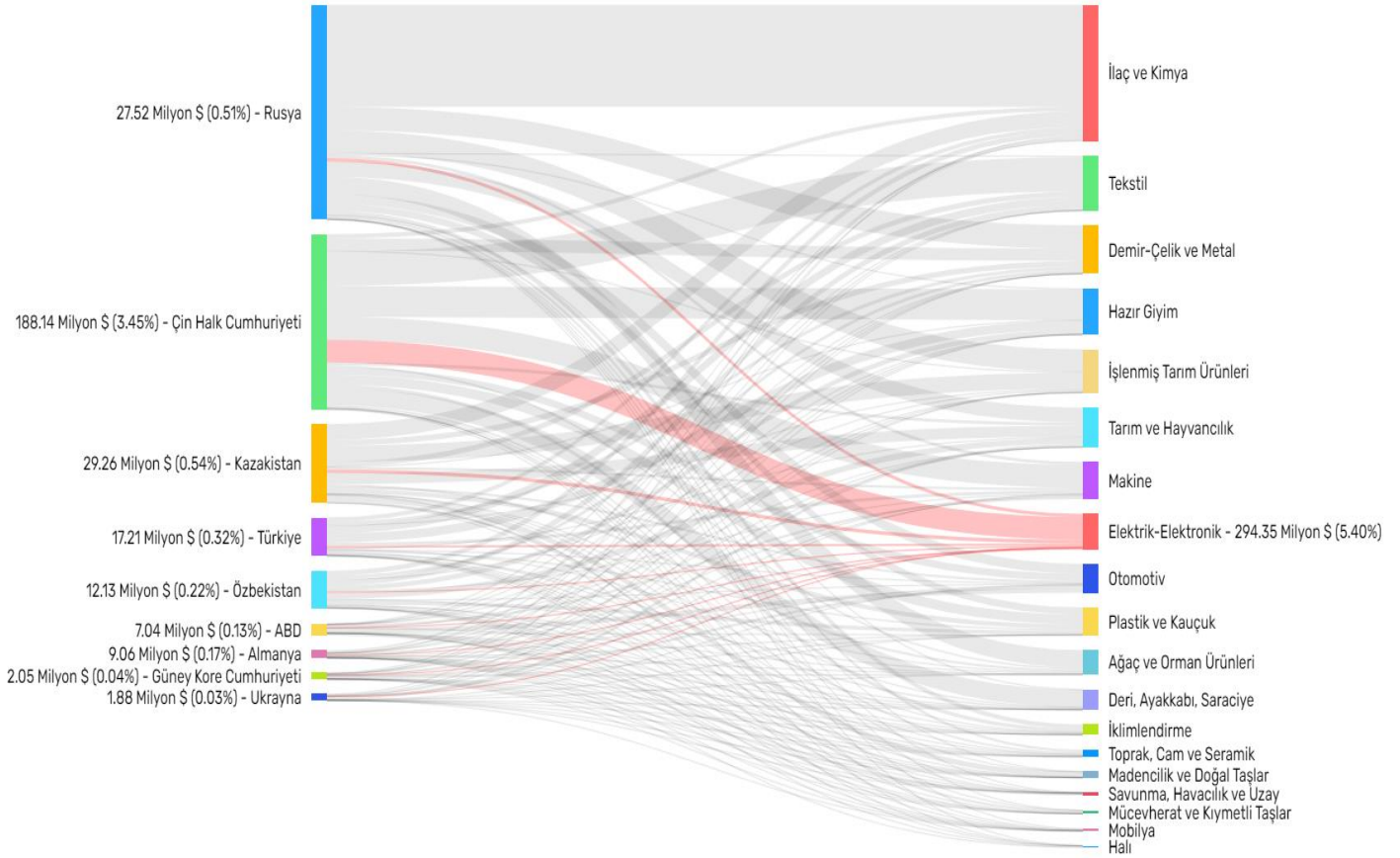

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	0203.11	Domuz eti; karkas/yarım karkas (taze/soğutulmuş)
2	0301.93	Sazan balıkları (Cyprinus spp., Carassius spp., Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp., vb.); canlı
3	0203.22	Domuz eti; but, kol vb. parçaları-kemikli (dondurulmuş)
4	0203.19	Diğer domuz etleri (taze/soğutulmuş)
5	0105.94	Tavuk ve horoz (ağırlık >185 gr)
6	0203.29	Diğer domuz etleri (dondurulmuş)
7	0408.11	Kuş ve kümes hayvanlarının yumurta sarıları (kurutulmuş)
8	0203.21	Domuz eti; karkas/yarım karkas (dondurulmuş)
9	0207.42	Ördek; parçalanmamış (dondurulmuş)
10	0203.12	Domuz eti; but, kol vb. parçaları-kemikli (taze/soğutulmuş)

5 - Elektrik-Elektronik

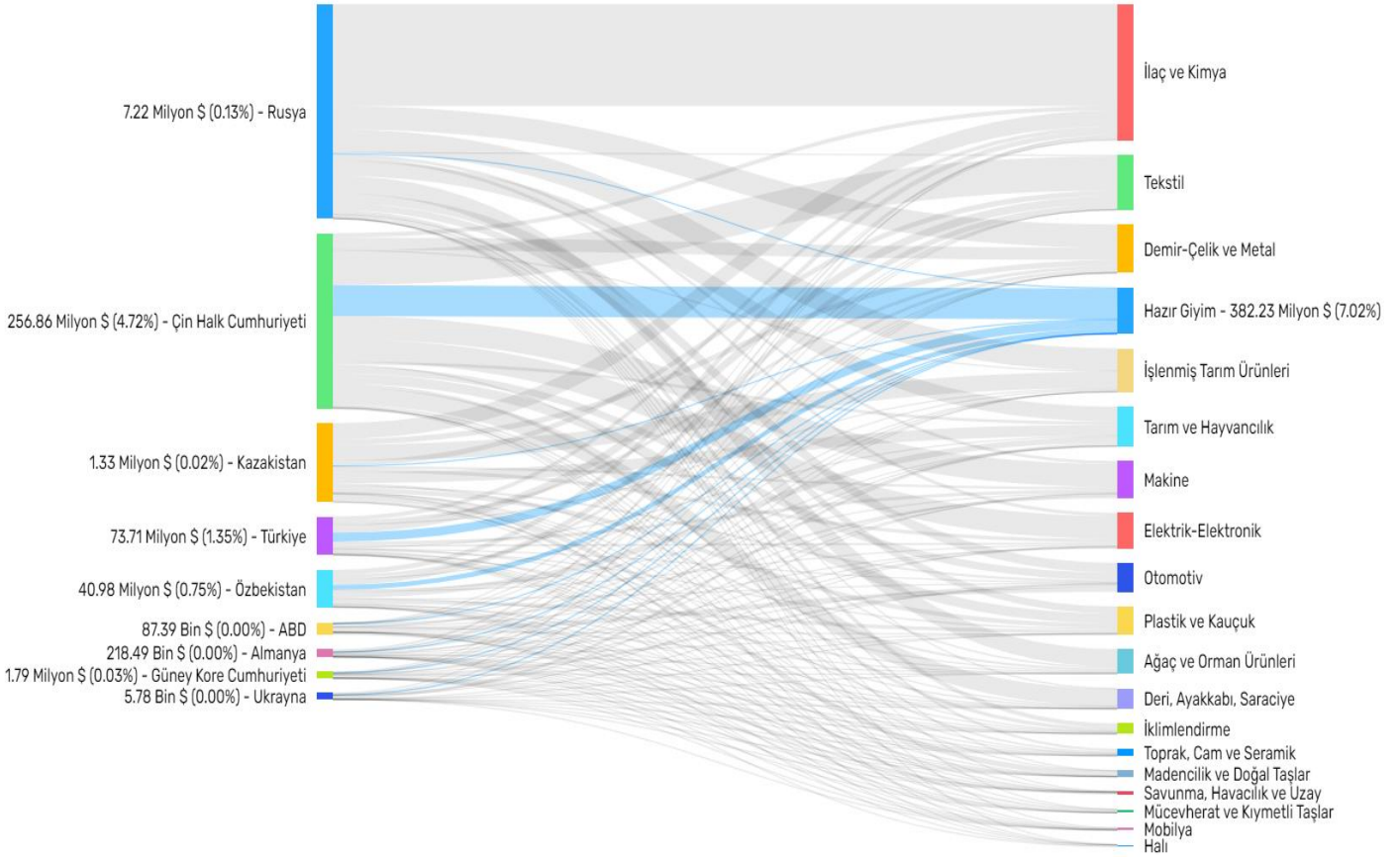

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	9010.90	Fotografik laboratuvar cihazları ve ekipmanları (sinematografik dahil); parçalar ve aksesuarlar
2	9022.12	Bilgisayarlı tomografi cihazları
3	8512.10	Bisikletlerde kullanılan türden aydınlatma/işaret cihazları
4	9018.39	Kanüller, idrar sondaları, kateterler ve benzeri diğer aletler
5	9209.94	Sesi elektrikle üreten müzik aletlerinin aksam, parçaları
6	8516.60	Diğer elektrikli fırınlar, ocaklar, ızgaralar vb.
7	8508.60	Vakumlu diğer elektrik süpürgeleri
8	8527.91	Ses kayıt/kayıt edilen sesi tekrar veren radyo, teyp
9	9018.90	Tababetle ilgili diğer alet ve cihazlar
10	9019.20	Ozonoterapi, oksijenoterapi, /diğer terapi cihazları ve aksam, parçaları

6 - Hazır Giyim

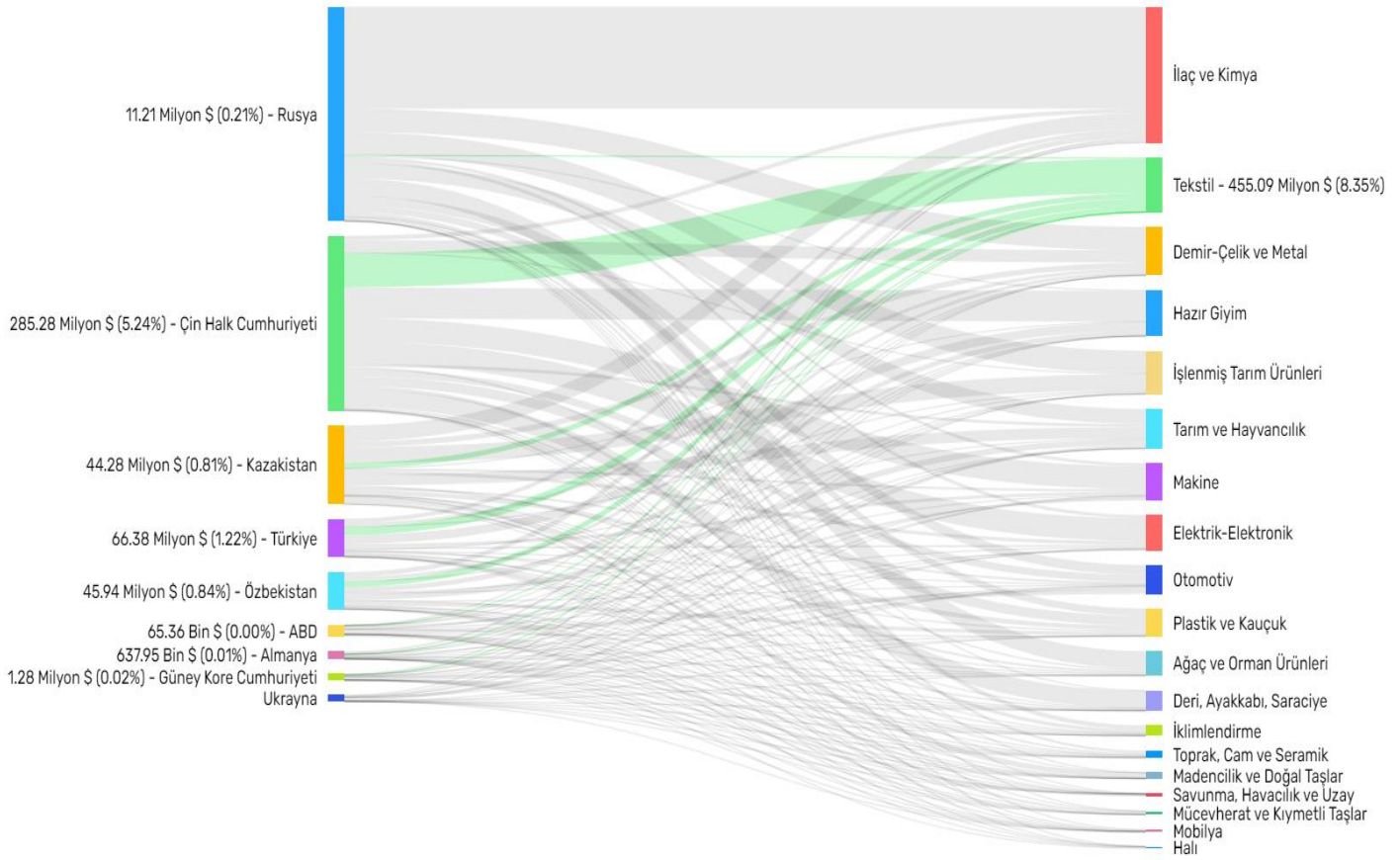

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	6108.91	Kadın/kız çocuk için lizözler, bornozlar, sabahlıklar vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)
2	6103.29	Erkek/erkek çocuk için takımlar; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
3	6110.19	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; diğer ince hayvan kıllarından (örme veya kroşe)
4	6204.22	Kadın/kız çocuk için takım; pamuktan
5	6210.20	Erkek/erkek çocuk için yağmurluk, kaban, pelerin vb. giyim eşyası; kaplanmış
6	6214.40	Şal; suni lifden
7	6301.90	Diğer battaniyeler ve diğer seyahat battaniyeleri
8	6109.10	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)
9	6208.21	Kadın/kız çocuk için gecelik ve pijama; pamuktan
10	6116.92	Eldiven (tek parmaklı/ parmaksız); pamuktan (örme veya kroşe)

7 - Tekstil

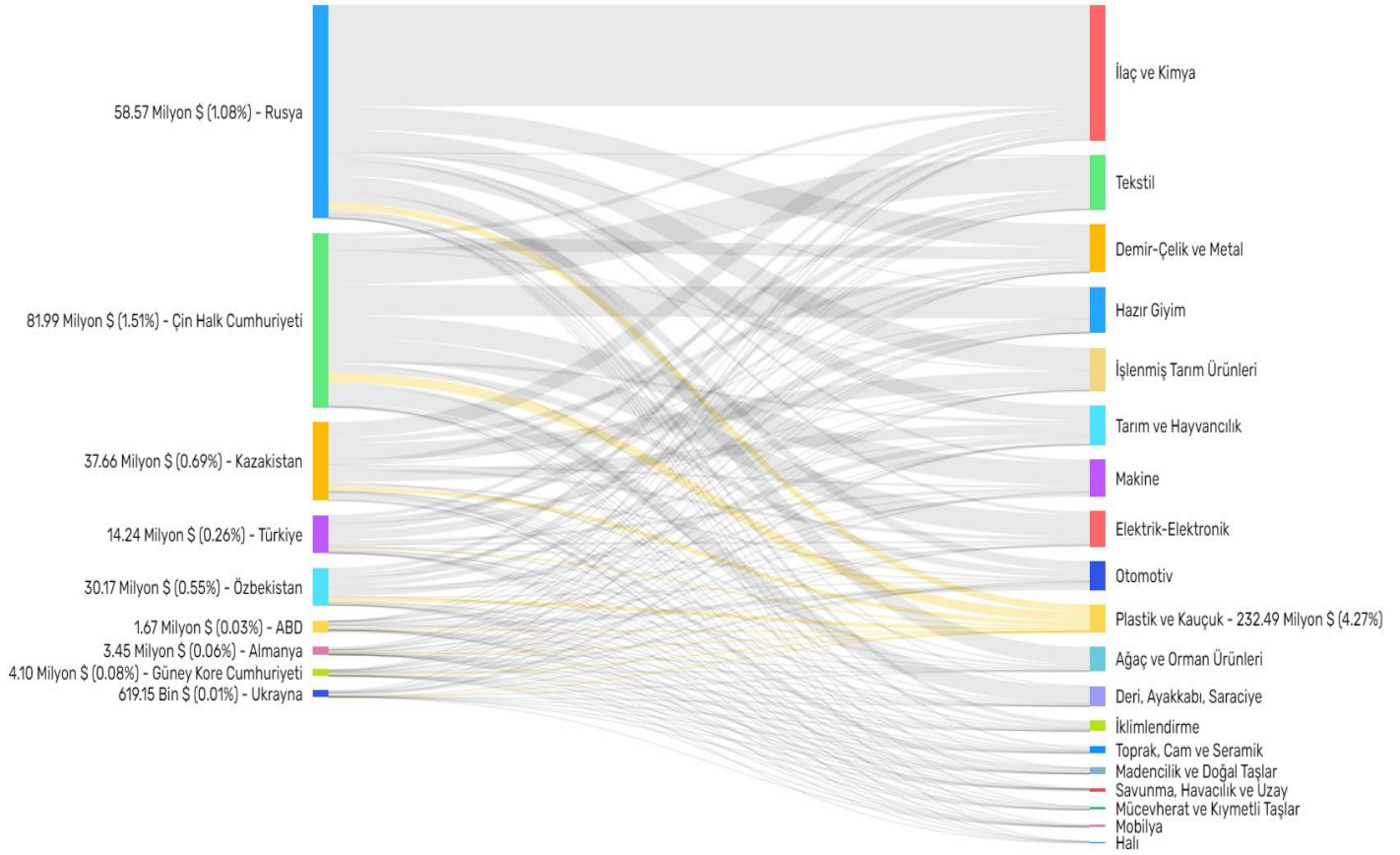

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	5208.51	Pamuk men (baskı, bez ayağı, m2%85)
2	6006.22	Pamuktan diğer örme veya kroşe mensucat; boyanmış
3	5407.92	Diğer dokunmuş men; boyanmış, sentetik filament ipliğinden
4	6001.10	Örme veya kroşe uzun tüylü diğer mensucat
5	5515.99	Devamsız sentetik elyafın diğer karışımları ile dokumalar
6	5307.20	Jüt, bitki iç kabuğu lif iplikleri; rötör/kable
7	5509.99	Sent.devamsız liflerden iplikler; diğer (toptan)
8	5407.61	Diğer dokunmuş men (tekstürize edilmemiş poliester=>%85)
9	5901.90	Mühendis muşambası/şeffaf bezler; hazır tualler
10	6006.32	Sentetik liflerden diğer örme veya kroşe mensucat; boyanmış

8 - Plastik ve Kauçuk

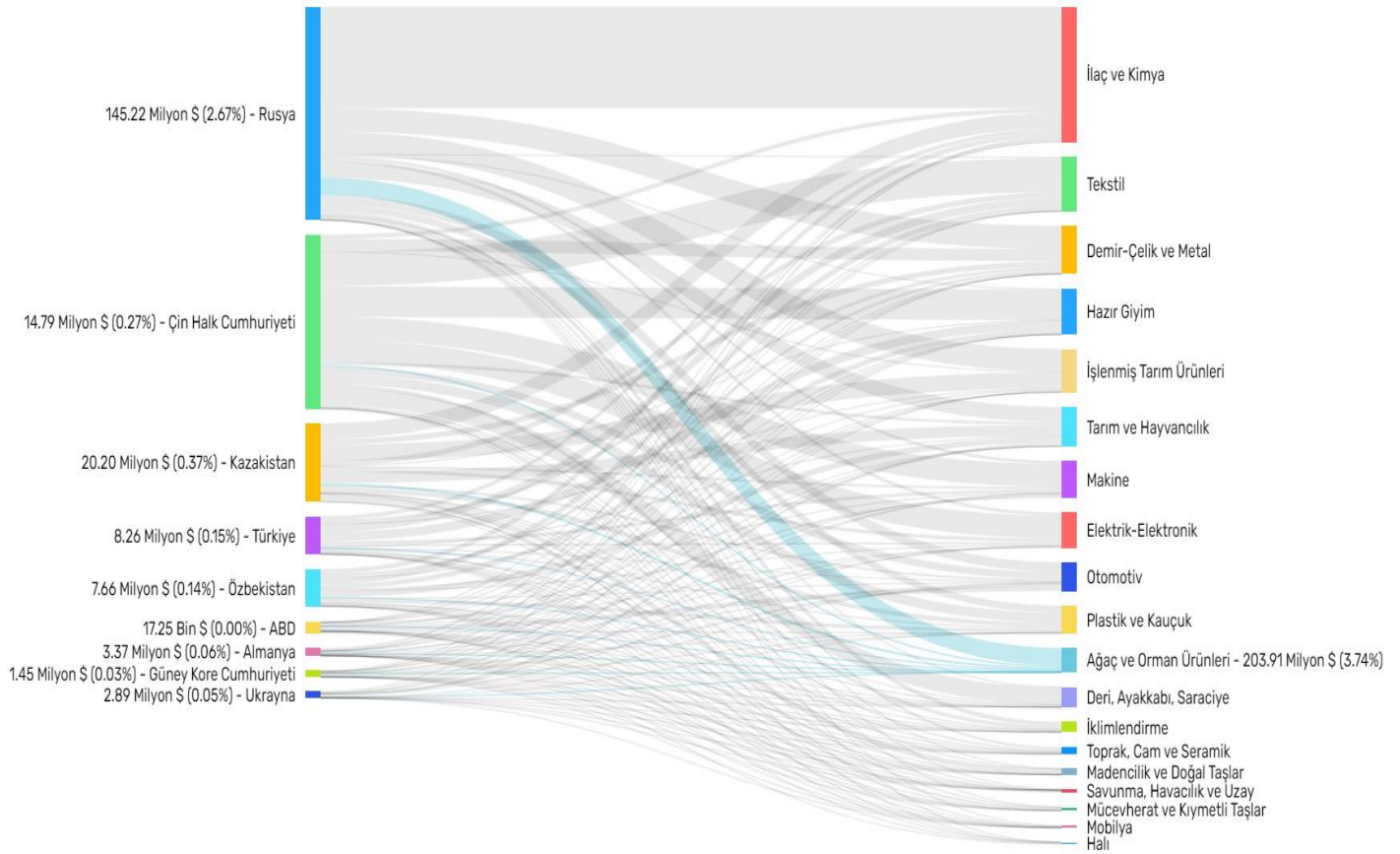

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	4011.50	Bisiklet dış lastiği; yeni
2	9613.10	Tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları
3	3916.20	Vinil klorür polimerlerinden monofil, çubuk, profiller-eni kesiti >1mm
4	3925.90	Plastikten diğer inşaat eşyası
5	9615.11	Sertleştirilmiş kauçuktan/plastikten saç, süs tarakları, saç tokaları vb. eşya
6	9618.00	Manken vb. vitrin için otomat ve diğer hareketli tablalar
7	3917.22	Tüpler, borular, hortumlar (sert) propilen polimerlerinden
8	3917.40	Plastikten tüp, boru ve hortum bağlantı elemanları
9	3924.90	Plastikten diğer ev eşyası, tuvalet eşyası
10	3926.90	Plastikler; bölüm 39'da yer almamış diğer ürünler

9 - Ağaç ve Orman Ürünleri

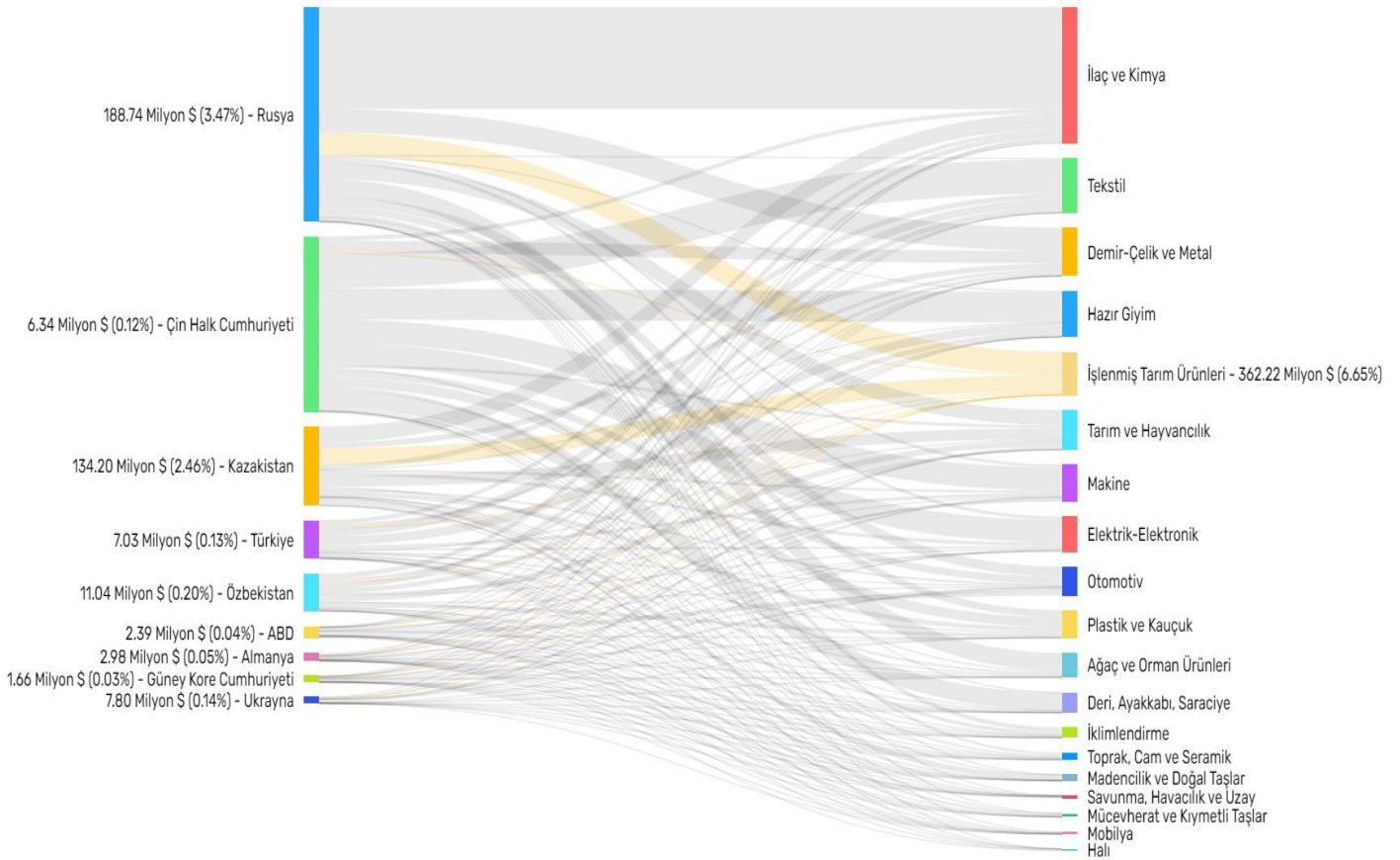

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	4805.93	Kağıt/karton (m2 ağırlık; > 225gr.)
2	4406.92	Geniş yapraklı ağaçlardan ahşap demiryolu veya tramvay traversleri; emprenye edilmiş (emdirilmiş)
3	4401.11	Yakmaya mahsus iğne yapraklı ağaçlar; kütük, odun, çalı-çırpı demetleri halinde veya benzeri şekillerde
4	4810.99	Kağıt/kartonlar; diğer kaolin vb. sıvanmış
5	9619.00	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya
6	4705.00	Yarı kimyasal odun hamuru
7	4406.12	Geniş yapraklı ağaçlardan ahşap demiryolu veya tramvay traversleri; emprenye edilmemiş (emdirilmemiş)
8	4502.00	Tabii mantar (işlenmiş)
9	4403.95	Huş Ağacı (Betula spp.); herhangi bir enine kesiti 15 cm veya daha fazla olanlar
10	4407.96	Huş (Betula spp.) ağacından kereste; kalınlık > 6mm

10 - İşlenmiş Tarım Ürünleri

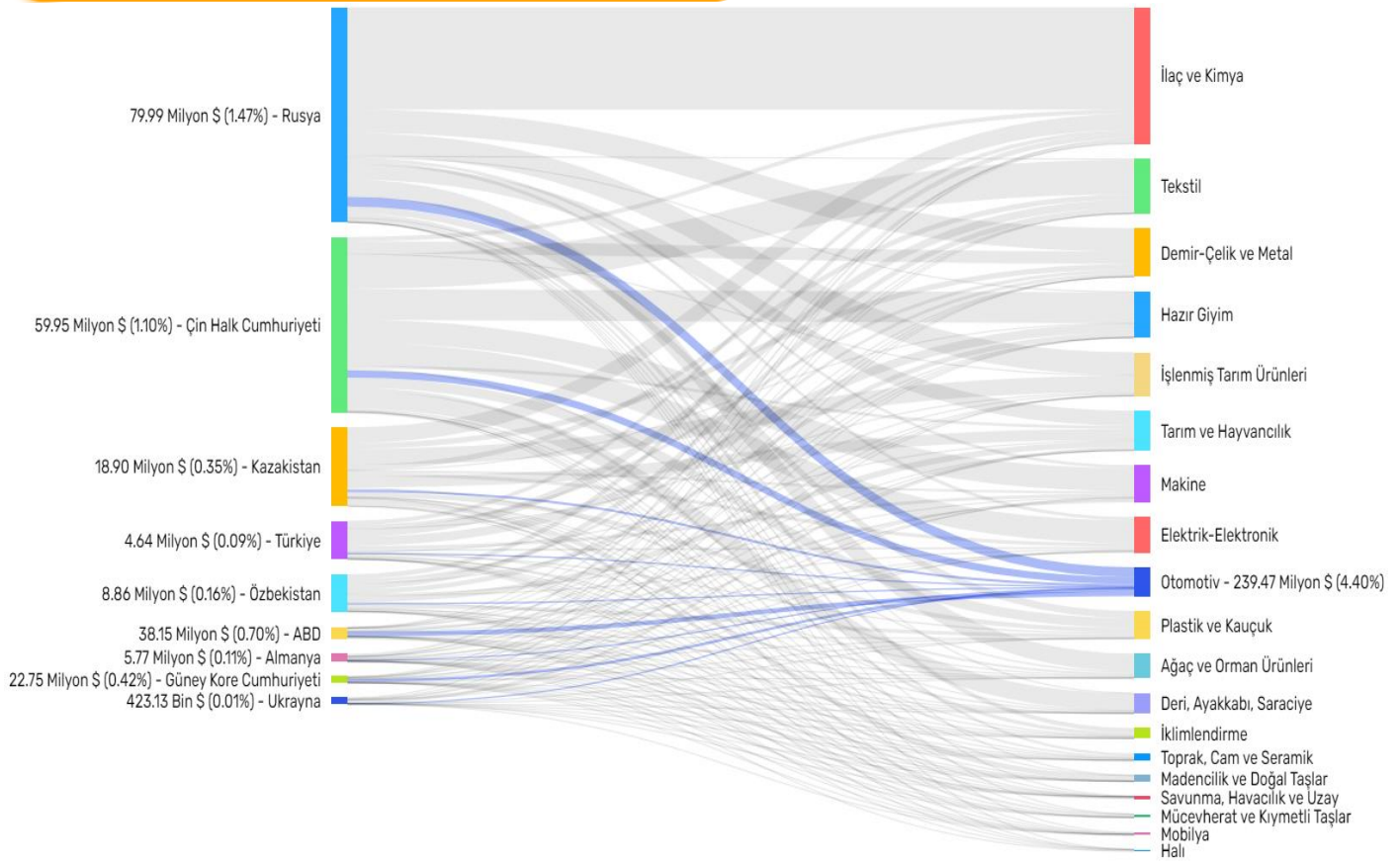

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	1604.17	Yılan balıkları; bütün veya parça halinde, hazır veya konserve edilmiş
2	1501.10	Eritilmiş domuz yağı (lard)
3	1604.31	Havyar; hazırlanmış veya konserve edilmiş
4	2306.41	Rep/kolza tohumu yağı üretim artığı küspe ve katı atıklar (düşük erusik asit içerikli)
5	1602.41	Domuz but ve parçalarından hazırlanmış madde ve konserveler
6	1602.42	Domuz kol ve kol parçalarından hazırlanmış madde ve konserveler
7	1512.21	Pamuk tohumu yağları; ham
8	2208.30	Alkol gücünün denatüre edilmemiş etil alkol% 80'den az hacme göre; alkollü içecekler, likörler ve diğer manevi içecekler: Viski: Açıklama 10 basamaklı seviyede mevcut değildir
9	1602.20	Hayvanların karaciğerlerinden konserveler
10	1703.90	Diğer melaslar

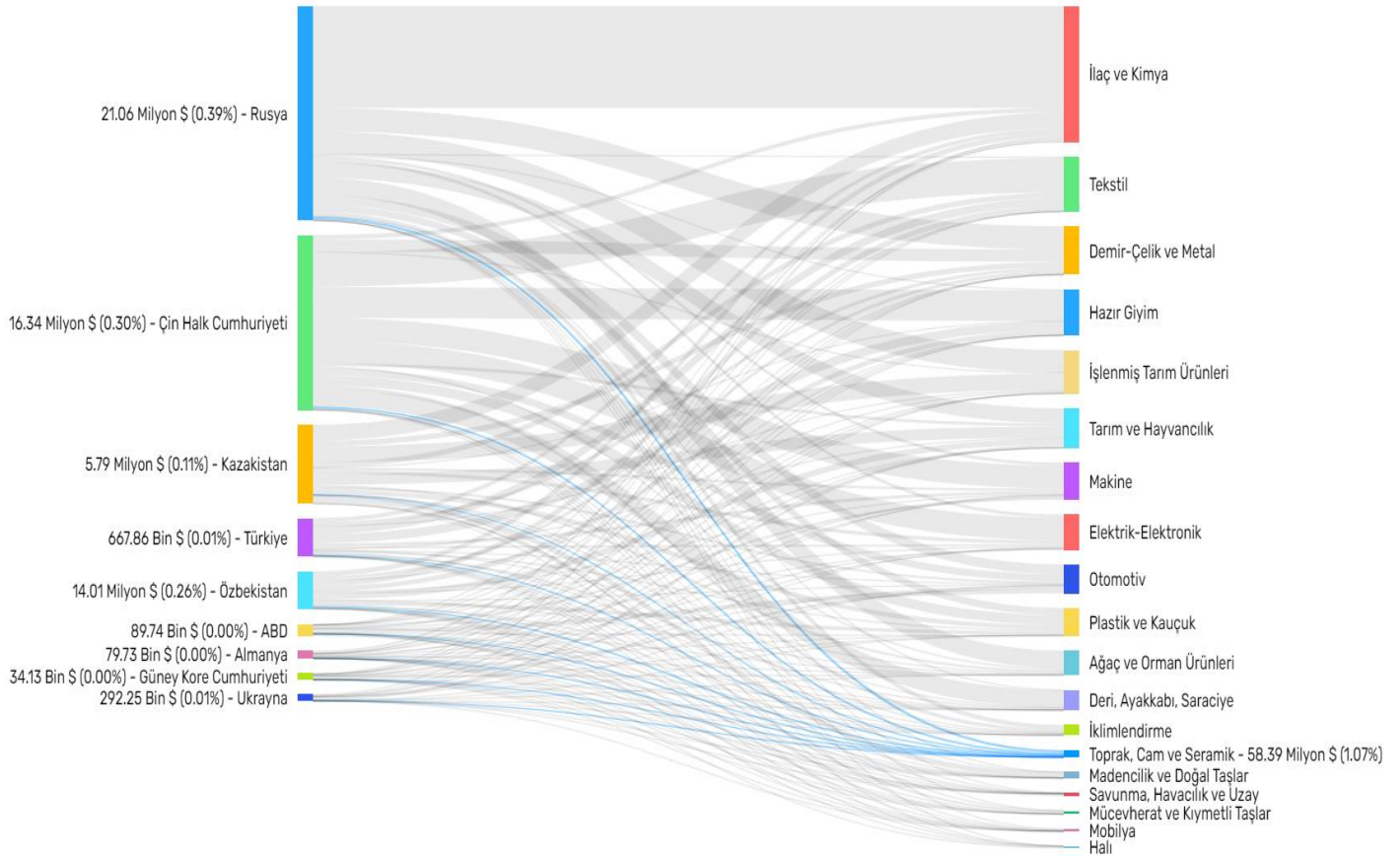
11 - Otomotiv

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	8606.30	Kendinden boşaltma tertibatlı vagonlar
2	8702.20	Hem dizel veya yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu taşıtlar; kapasite>=10 kişi
3	8606.91	Örtülü/kapalı vagonlar
4	8708.30	Kara taşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları
5	8702.90	Minibüs, midibüs ve otobüs; benzinli, kapasitesi >=10 kişi
6	8708.99	Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları
7	8708.91	Kara taşıtları için radyatörler vb. aksam ve parçaları
8	8715.00	Çocuk arabaları, pusetler vs. arabalar vb. aksam-parçaları
9	8708.80	Kara taşıtları için suspansiyon sistemleri vb. aksam ve parçaları
10	8708.93	Kara taşıtları için debriyajlar vb. aksam, parçaları

12 - Toprak, Cam ve Seramik

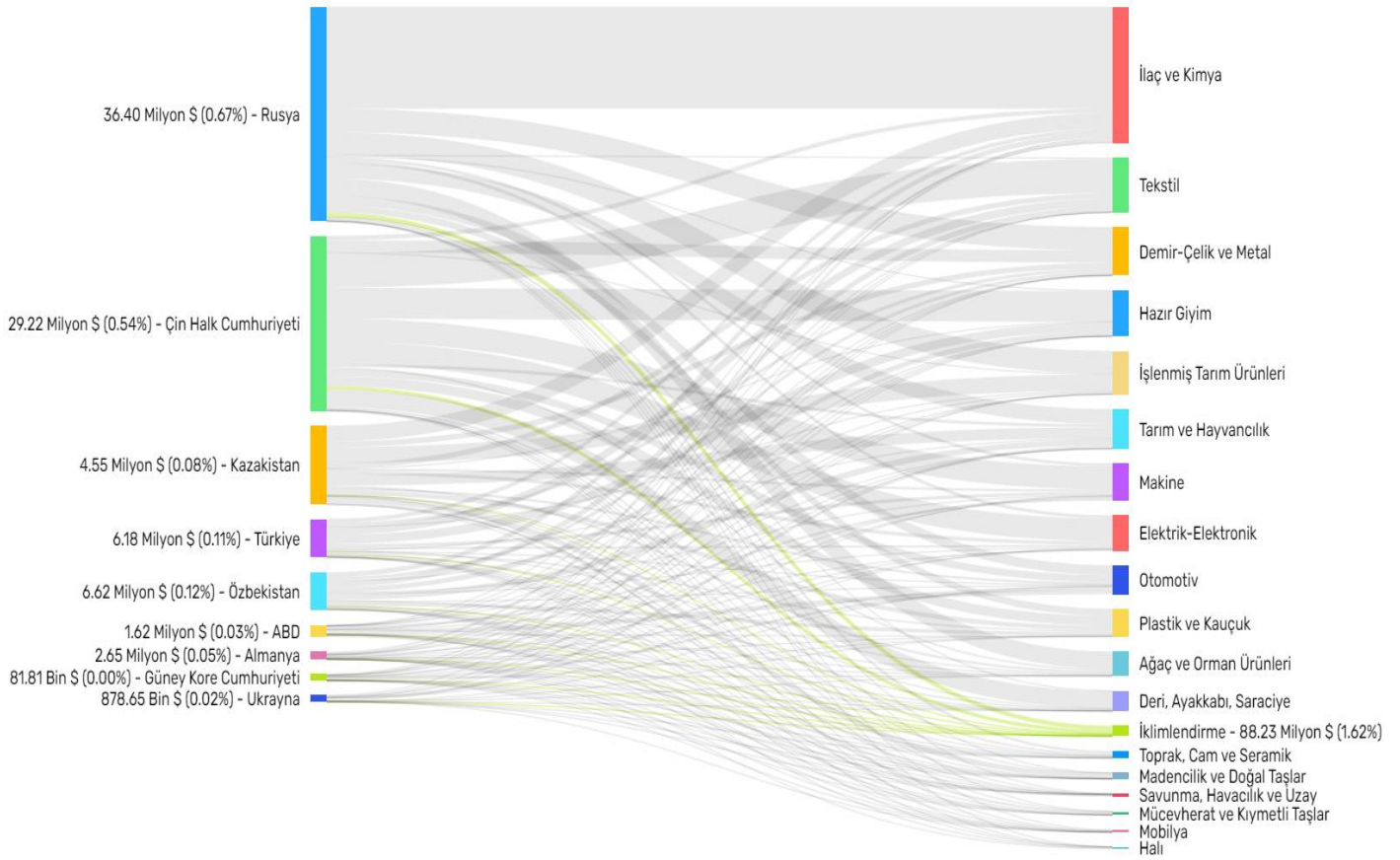

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	7010.20	Camdan tıpa, kapak vb. kapama tertibatı
2	7014.00	Sinyalizasyon camı, camdan optik elemanlar (7015'da kiler hariç)
3	7002.20	Cam çubuklar
4	7013.49	Camdan sofrta/mutfak işlerinde kullanılan eşya (diğerlerinden)
5	7017.10	Eritilmiş kuvars/silisten laboratuvar, eczane eşyası vb.
6	7003.20	Takviye edilmiş (telli) levha ve yapraklar
7	7009.10	Taşıtlar için dikiz aynaları
8	7003.30	Dökme cam veya haddeden geçirilmiş profil cam
9	6810.91	İnşaat mühendisliği ve bina yapımı için prefabrik yapı elemanları
10	7013.99	Cam eşya (diğer, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı vb.)

13 - İklimlendirme

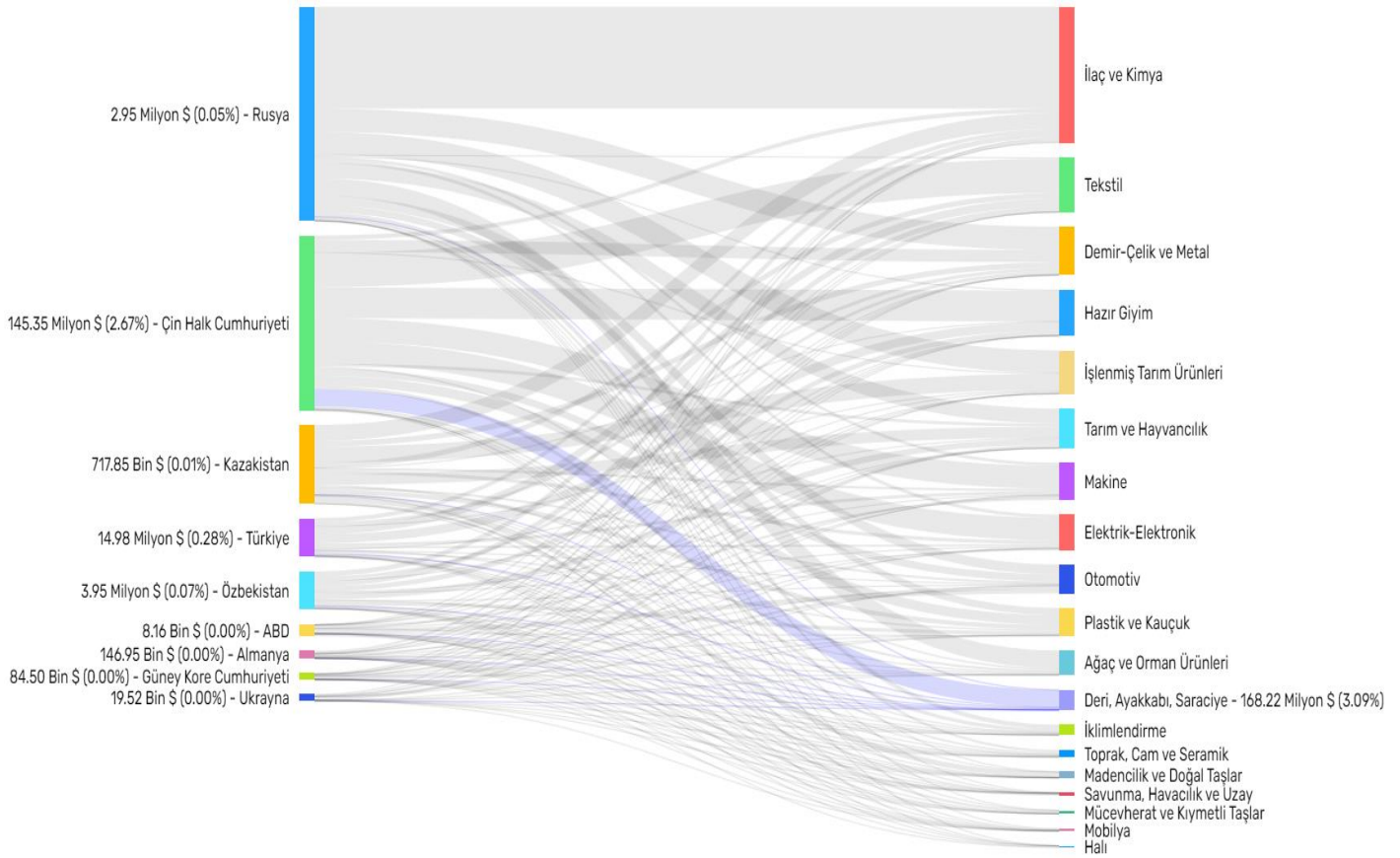

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	8414.51	Fanlar; kendinden elektrik motorlu masa, yer, duvar, pencere, tavan veya çatı için, gücü= <125 W
2	8414.90	Hava, gaz pompası, kompresörü, vantilatör vb. aksamı, parçaları
3	8481.80	Diğer muslukçu eşyası
4	8414.80	Diğer amaçlar için kullanılan kompresör, vantilatör, aspiratör
5	9032.10	Termostatlar
6	4016.93	Vulkanize kauçuktan conta, rondela ve diğer eşya
7	8413.81	Diğer pompalar
8	8421.21	Suyun filtre edilmesi/arıtılmasına mahsus cihazlar
9	8481.40	Emniyet/bırakma valfları
10	8413.70	Diğer santrifüjlü pompalar

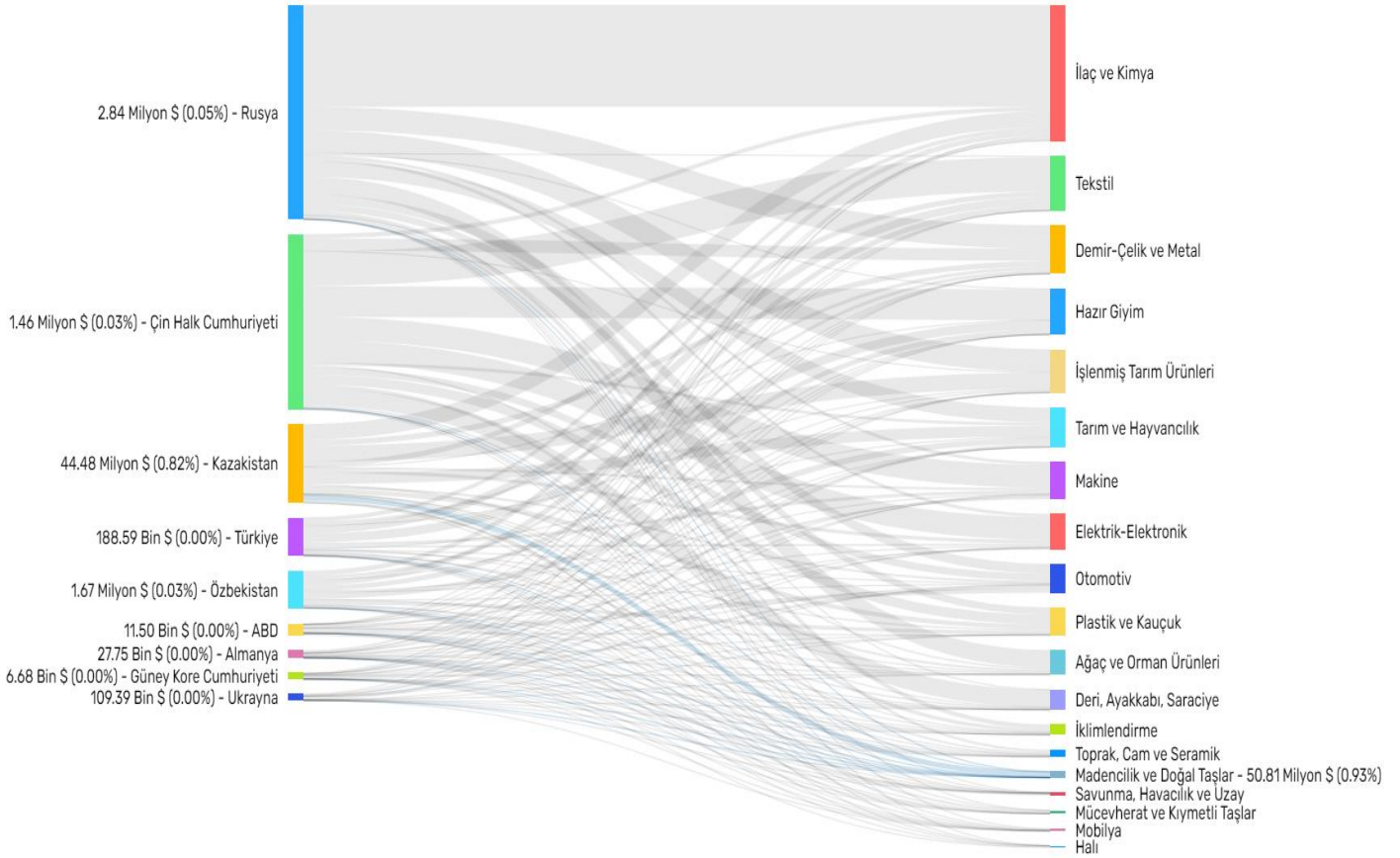
14 - Deri, Ayakkabı, Saraciye

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	6506.99	Diğer maddelerden olan başlıklar
2	6405.90	Ayakkabı, diğer (yüzü deri, dokuma maddesi olmayan)
3	6501.00	Keçeden şapka taslakları, diskler ve üstüvaneler
4	6402.99	Ayakkabı; dış taban yüzü kauçuk, diğer
5	6404.19	Tabanı kauçuk/plastik, yüzü dokuma maddesi diğer ayakkabı
6	6406.20	Dış taban ve topuklar
7	6402.91	Ayakkabı; bileği örten
8	6406.90	Ayakkabı için diğer aksam
9	4202.31	Cepte/el çantasında taşınan eşya; dış yüzleri deri ve köseleden/rugandan olanlar
10	4202.12	Dış yüzleri plastik/dokumalıklardan valiz, çanta, sandık vb.

15 - Madencilik ve Doğal Taşlar

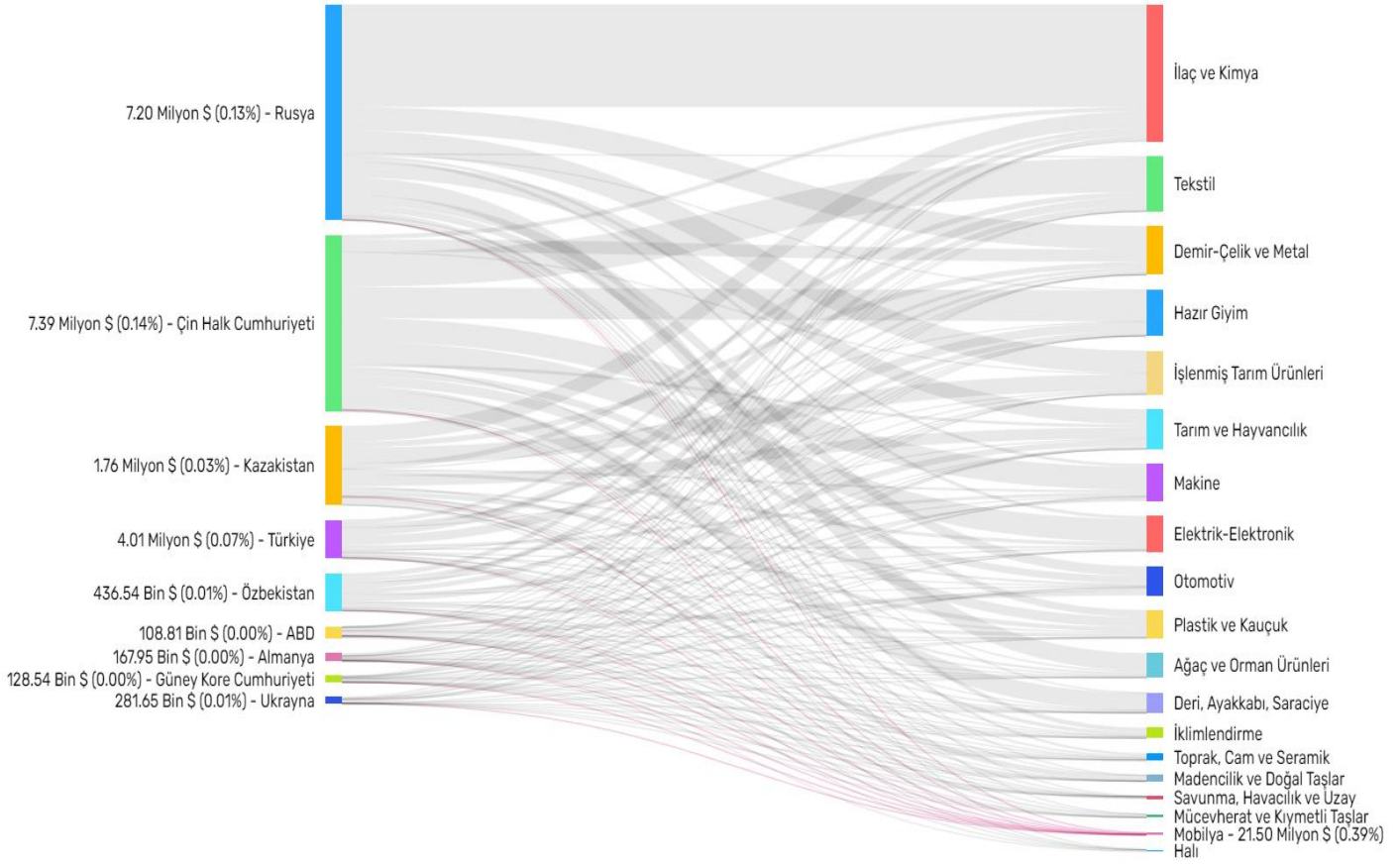

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	2517.41	Mermerin granül, parçacık ve tozları
2	2620.29	Metalleri/metal bileşiklerini içeren kül, kalıntı (içeriği kurşun olan)
3	6815.20	Turbdan eşya
4	2504.90	Tabii grafit; diğer hallerde
5	2509.00	Tebeşir
6	2504.10	Tabii grafit; toz/flokon halinde
7	2702.20	Linyit (ağlomere edilmiş)
8	2701.19	Diğer taşkömürleri
9	2517.30	Katranlı makadam
10	6805.30	Tabii/suni aşındırıcı toz/küçük taneler (mesnedi diğer maddeler olan)

16 - Mobilya

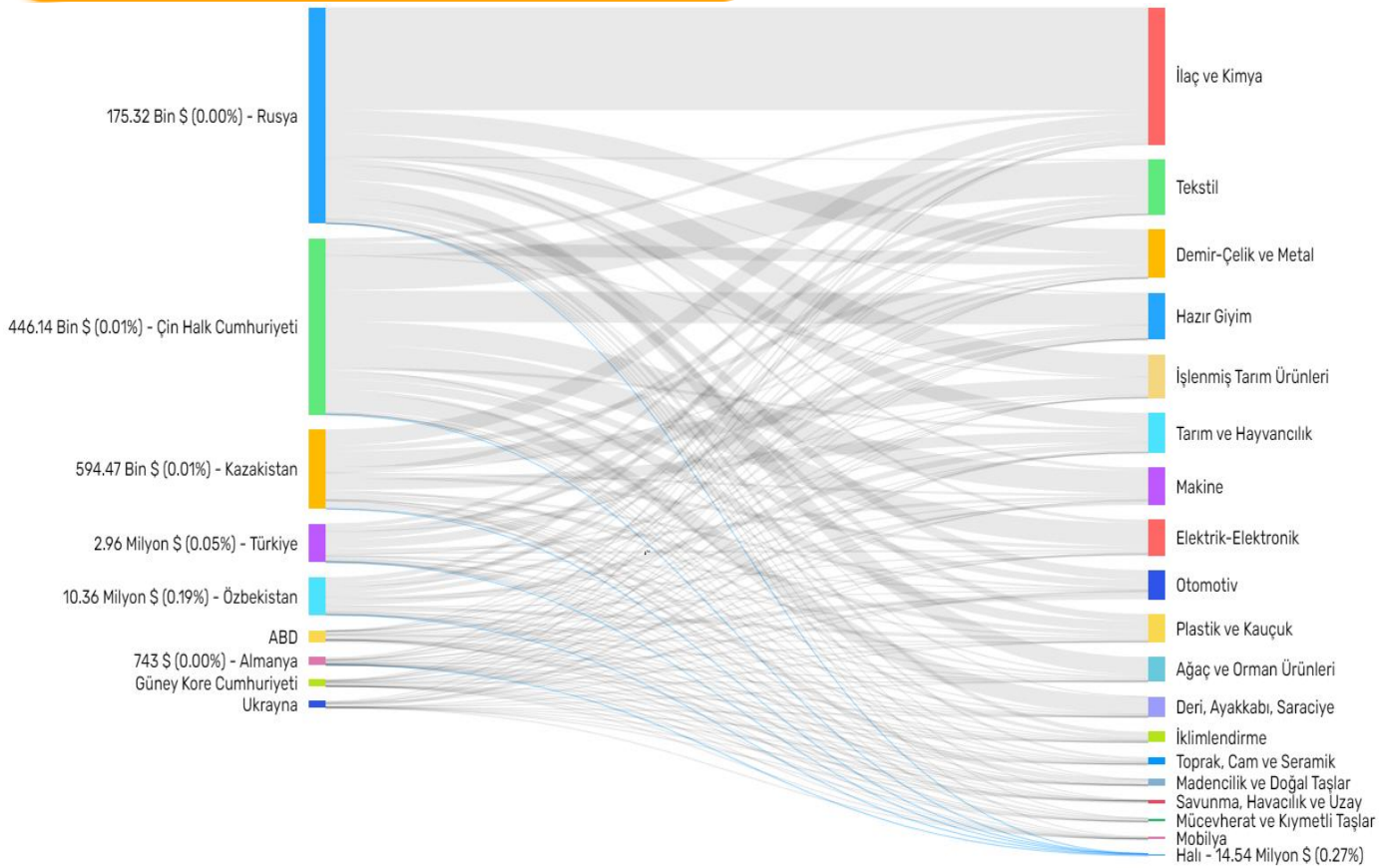

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	9401.30	Yüksekliği ayarlanabilen döner koltuk-sandalyeler
2	9403.60	Diğer ahşap mobilyalar
3	9404.90	Şilte, yorgan, yastık, puf, diz-ayak örtüleri, minderler vb.
4	9403.50	Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar
5	9403.90	Diğer mobilyalara ait aksam, parçalar
6	9403.20	Diğer metal mobilyalar
7	9405.10	Avizeler; duvar, tavan için aydınlatma cihazları
8	9401.61	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar
9	9403.30	Yazıhanelerde kullanılan türde ağaç mobilyalar
10	9403.89	Diğer maddelerden diğer mobilyalar

17 - Halı

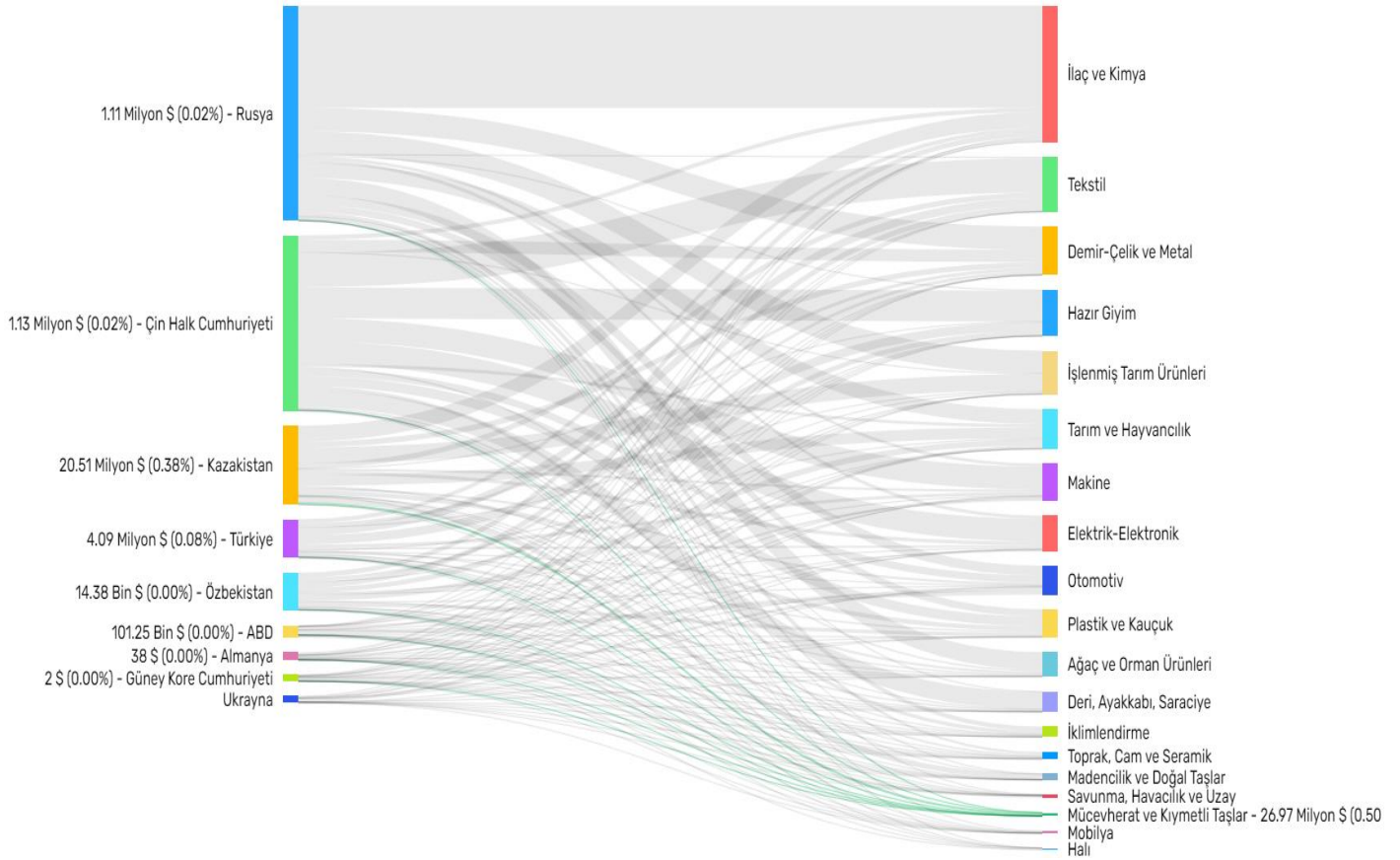

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	5705.00	Diğer halı ve yer kaplamaları (dokumaya elverişli diğer maddelerden)
2	5702.42	Halılar ve diğer yer kaplamaları; sent. / suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan
3	5703.10	Halı ve yer kaplaması (yün/ince kıldan, tuftedilmiş)
4	5702.20	Yer kaplaması; koko lifinden (tufted veya floke edilmemiş)
5	5703.20	Naylon/diğer poliamidlerden tufted halı (yer kaplamaları)
6	5702.91	Yer kaplaması (yün/ince kıldan, havsız, hazır eşya, tuftesiz/flokesiz)
7	5701.90	Halı ve diğer tekstil yer kaplamaları; düğümlü, tekstil malzemelerinden (yün veya ince hayvan kılı hariç) olan/ olmayan
8	5702.10	Kilim, sumak, karaman ve elde dokunmuş benzeri yer döşemeleri
9	5703.90	Halı ve yer kaplaması (dokunabilir diğer maddeden)
10	5702.50	Yer kaplaması (hav yapısında olmayan) (hazır eşya halinde olmayanlar)

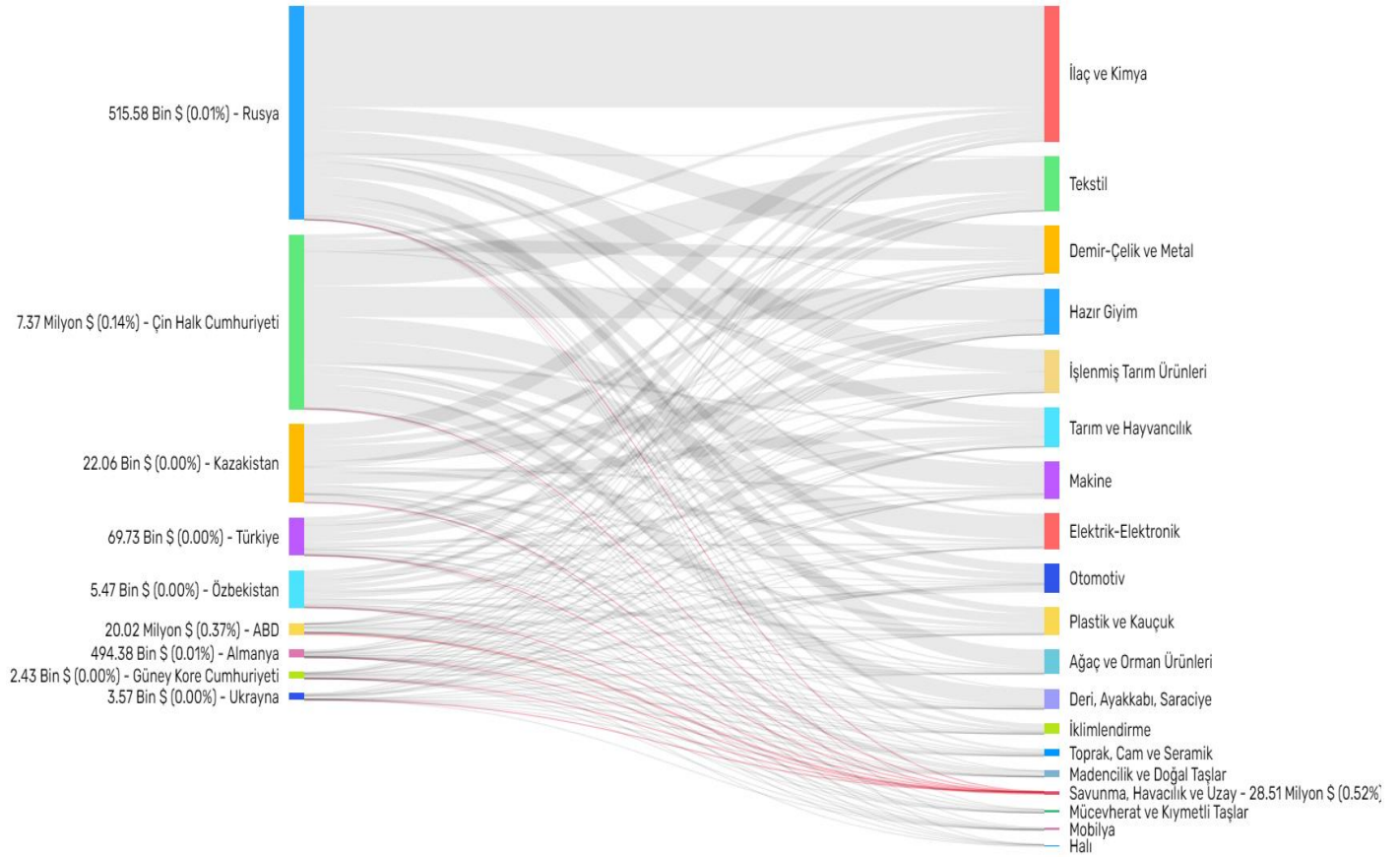

18 - Mücevherat ve Kıymetli Taşlar

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	7113.19	Diğer kıymetli metal-kaplamalarından mücevherci eşyası
2	7101.21	Kültür incileri (işlenmemiş olanlar)
3	7101.10	Tabii inciler
4	7117.90	Diğer taklit mücevherci eşyası
5	7113.11	Gümüştan mücevherci eşyası, aksamı (kıymetli metallerle kaplı/yaldızlı/değil)
6	7117.19	Adi metalden (kaplanmış olabilir) diğer eşya
7	7103.91	Yakut (rubi) safir, zümrüt (başka şekilde işlenmiş)
8	7106.91	Gümüş (ham)
9	7104.90	Sentetik/terkipten elde edilen kıymetli/yarı kıymetli taşlar
10	7110.29	Paladyum (diğer)

Sektör içinde potansiyel en yüksek ürünler

S.NO	GTİP	AÇIKLAMA
1	8411.21	Turbopropeller (gücü=<1100kw)
2	8407.21	Deniz taşıtları için kıvılcım ateşlemeli motorlar-dıştan takmalı
3	8803.30	Uçak ve helikopterlerin diğer aksam ve parçaları
4	9304.00	Diğer silahlar (yaylı, havalı/gazlı tüfek ve tabancalar, cop vb.)
5	8526.92	Uzaktan kumanda etmeye mahsus telsiz cihazları
6	9303.20	Diğer spor, av veya hedef için yivsiz tüfekler (yivli-yivsiz kombine namlulu olanlar dahil)
7	8526.10	Radar cihazları
8	9305.20	93.03 pozisyonlarında yer alan tüfekler için aksam parça ve aksesuar
9	8411.11	Turbojetler-itici gücü <= 25 kN (türboreaktörler)
10	8906.90	Kurtarma gemileri

İKİLİ ANLAŞMALAR

 Serbest Ticaret Anlaşması	 Bölgesel Ticaret Anlaşması	 Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması	 Tercihli Ticaret Anlaşması	 Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması
---	--	--	--	---

ÜLKEDEKİ TEKNİK ENGELLER

Ülkedeki yetkili kurum ve kuruluşlar ile iletişim bilgileri

Standartlar

Kırgızistan'da standartlar, teknik düzenlemeler, ürün güvenliği konusunda yetkili kurum Ekonomi Bakanlığı Standardizasyon ve Metroloji Merkezi'dir. (<http://www.nism.gov.kg>)

Teknik Düzenlemeler

Kırgızistan'da standartlar, teknik düzenlemeler, ürün güvenliği konusunda yetkili kurum Ekonomi Bakanlığı Standardizasyon ve Metroloji Merkezi'dir. (<http://www.nism.gov.kg>)

Akreditasyon

Akreditasyon konusunda yetkili kurum Ekonomi Bakanlığı Kırgız Akreditasyon Merkezi'dir. (<http://www.kca.gov.kg/>)

Ürün Güvenliği

Kırgızistan'da standartlar, teknik düzenlemeler, ürün güvenliği konusunda yetkili kurum Ekonomi Bakanlığı Standardizasyon ve Metroloji Merkezi'dir. (<http://www.nism.gov.kg>)

İthalat Denetimi

İthalat denetimi konusunda yetkili kurum Kırgız Cumhuriyeti Gümrük Hizmeti'dir. (www.customs.gov.kg)

Piyasa Gözetimi ve Denetimi

Piyasa Gözetim ve Denetim konusunda gıda ürünlerinde Sağlık Bakanlığı Hastalıkları Önleme ve Sıhhi-Epidemiolojik Kontrol Departmanı yetkilidir. (www.dgsen.kg)

- Tıbbi donanım, ilaç konularında – Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Donanımı Tedariği Departmanı

- Hayvansal ürünlerde – Tarım Bakanlığı Veterinerlik Müfettişliği

- Teknoloji, inşaat ve diğer ilgili ürünlerde – Ekolojik ve Teknik Güvenlik Devlet Müfettişliği görevlidir.

Ülkedeki ilgili mevzuat ve mevzuata ulaşılabilecek internet adresleri

Standartlar, Teknik Düzenlemeler, Akreditasyon, Ürün Güvenliği, İthalat Denetimi, Piyasa Gözetim ve Denetimi konusundaki mevzuata Ekonomi Bakanlığı Standardizasyon ve Metroloji Merkezi (www.nism.gov.kg), Ekonomi Bakanlığı Kırgız Akreditasyon Merkezi (www.kca.gov.kg), Kırgız Cumhuriyeti Gümrük Hizmeti (www.customs.gov.kg), Sağlık Bakanlığı Hastalıkları Önleme ve Sıhhi-Epidemiolojik Kontrol Departmanı (www.dgsen.kg) web sitelerinden ulaşılabilmektedir.

Halihazırda Kırgızistan 12.08.2015 tarihi itibariye Avrasya Ekonomik Birliğine girmiş bulunmaktadır. Anılan Birliğin standartları 12.08.2017 tarihinden sonra geçerli olacaktır. Bu tarihten sonra teknik

mevzuatı Birlik mevzuatı ortak hale gelecektir. Birliğin teknik mevzuatına <http://www.eurasiancommission.org/> sitesinden ulaşılabilmektedir.

Ülkeye ihracatta zorunlu belgeler

Zorunlu Belgeler ve Belgeleri Düzenleyen Kurumlar

CE işareti, ISO, TSE belgeleri uygunluk değerlendirme sürecini önemli ölçüde kısaltmaktadır. Avrasya Gümrük Birliği içinde üretilen ürünler (EAC-Eurasian Conformity Certificate) uygunluk değerlendirmesine tabii değildir.

Talep edilen belgeleri düzenleyen kuruluşlar:

Kırgızistan'da uygunluk belgeleri;

- Tıbbi donanım, ilaç konularında – Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Donanımı Tedariği Departmanı
- Gıda ürünlerinde – Sağlık Bakanlığı Hastalıkların Önlenmesi ve Sıhhi – Epidemiyolojik Devlet Kontrolü Departmanı
- Hayvansal ürünlerde – Tarım Bakanlığı Vetrinerlik Müfettişliği
- Teknoloji, inşaat ve diğer ilgili ürünlerde – Ekolojik ve Teknik Güvenlik Devlet Müfettişliği tarafından verilmektedir.

Zorunlu Belgelenmeye Tabi Ürünler

Kırgızistan mevzuatında ülkeye ithalatta Zorunlu Uygunluk Onayından Geçmesi Gereken Ürünler Listesi bulunmaktadır. İthal edilecek ürün bu listede yer alması halinde uygunluk değerlemesinden geçmesi beklenebilir.

Diğer ülke belgelerinin kabulü

Avrasya Gümrük Birliği içerisinde üretilen ürünlere Avrasya Gümrük Birliği içerisinde akredite olmuş yetkili Birimler tarafından verilen Belgeler kabul görmektedir. Ayrıca ilgili anlaşmalar kapsamında BDT ülkeleri tarafından verilen belgeler tanınmaktadır.

Ülkede ürün güvenliği denetimleri

Ülkede Ürünlerin Güvenliğinin Tespiti Amacıyla Kullanılan Sistemler ve Sorumlu Kuruluşlar

Kırgızistan'da Sevk Öncesi İnceleme Sistemi gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kırgızistan'da ürünlerin güvenliğinin tespiti amacıyla hem İthalat Denetimi, hem Piyasa Gözetimi ve Denetimi sistemleri uygulanmaktadır.

Sistemden sorumlu kurumlar Ekonomi Bakanlığı Standardizasyon ve Metroloji Merkezi, Kırgız Cumhuriyeti Gümrük Hizmeti, Sağlık Bakanlığı Hastalıkları Önleme ve Sıhhi-Epidemiyolojik Kontrol Departmanı.

Piyasa Gözetimi ve Denetiminde ise tıbbi konularda Sağlık Bakanlığı İlaç ve Tıbbi Donanımı Tedariği Departmanı, gıda ürünlerinde Sağlık Bakanlığı Hastalıkların Önlenmesi ve Sıhhi – Epidemiyolojik Devlet Kontrolü Departmanı yetkilidir. Güvensiz çıkan ürünlerde daha çok mali cezalandırma yöntemi uygulanmaktadır.

İthalat Denetimi

İthalat Denetiminde Gümrük Hizmeti ithal edilen ürünler sadece ilgili belgelerin mevcudiyetini kontrol eder. Belgelerin eksikliği durumunda ilgili kurumdan temin edilmesini talep eder. İthalat denetimi daha çok fiziki kontroller şeklinde gerçekleşir.

GÜNCEL GELİŞMELER

1) Kırgızistan-Özbekistan-Çin Demir Yolu Projesinin Bu Yıl Başlatılması Planlanmaktadır.

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-05-24

2022 sonbaharında Çin-Kırgızistan-Özbekistan demiryolu inşaatına başlanması planlanıyor. Bu, Bakanlar Kurulu Başkanı Akylbek Zhaparov tarafından 30'dan fazla konunun ele alındığı bir Kabine toplantısında açıklandı. Bakanlar Kurulu kararının 2022-2026 yılları için Kırgız Cumhuriyeti'nde demiryolu taşımacılığının geliştirilmesine yönelik ana yönergeleri onayladığı bilinmektedir. Bu, yalnızca demiryolu taşımacılığı ve altyapısının uzun vadeli gelişimi ve iyileştirilmesi için koşullar yaratmakla kalmayacak, aynı zamanda demiryolu ile yolcu ve yük taşımacılığının düzeyinin ve kalitesinin artmasını da sağlayacaktır. Bakanlar Kurulu Başkanı, "Demiryolu endüstrisinin gelişimi, Bakanlar Kurulu'nun öncelikli çalışma alanlarından biri. Sonbaharda, bağımsızlık tarihimizin en büyük projesinin Çin - Kırgızistan-Özbekistan güzergahı boyunca bir demiryolu inşaatının başlatılması planlanıyor. Bu proje desteklenmeli" dedi. Akylbek Zhaparov henüz başka bir ek bilgi vermedi.

Kaynak:

https://kaktus.media/doc/460282_stroitelstvo_jeleznoy_dorogi_kitay_kyrgyzstan_yzbekistan_planiryut_nachat_v_etom_gody.html Çin finansmanı ile, Kırgız Ulaştırma ve Yollar Bakanlığı Kırgız Demiryolu Devlet Şirketi tarafından daha önce ihaleye çıkarılması planlanan Çin - Kırgızistan - Özbekistan Demir yolu inşaatı önemli bir proje olarak ön plana çıkmaktadır. Söz konusu projenin gerçekleştirilmesi Kırgızistan'ın Güney-Doğu ve Batı Asya ülkeleri ile bağlanması ve ülkenin transit potansiyelinin artmasına olanak sağlayacaktır. Bahse konu proje kapsamında planlanan inşaat faaliyetleri aşağıda sunulmuştur: Magistralin uzunluğu - 268,4 км; 48,9 km uzunluğunda 48 tünel; 20,9 km uzunluğunda 95 köprü; 5 devriye, 4 istasyon.

2) 2022 yılında Kırgızistan'da Madencilik Alanında Toplam 463 İhale Düzenlenmesi Öngörülüyor

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-05-24

Kırgız Cumhuriyeti Doğal Kaynaklar Bakan Yardımcısı'nın açıklamalarına göre, Kırgızistan'da toplam 734 tonluk 133 altın maden ocağı bulunmaktadır. Ayrıca ülkede 852 tonluk rezerv ile 25 gümüş maden ocağı, 805 ton rezervi ile 14 bakır maden ocağı bulunmaktadır. Kırgızistan'da maden ocağını işletmek için, mevzuatlar gereğince Doğal Kaynaklar Bakanlığı tarafından çıkarılan ihaleye şirketler katılarak lisans almaları gerekir. 2022 yılı için toplam 463 ihalenin düzenlenmesi öngörülmektedir. Bunlardan 139'u büyük maden ocağı, 108'i metalik olmayan ocak, 110'u kömür ocağı, 5'i petrol ve gaz ocağı için düzenlenecektir. Kaynak: <https://kundemi.kg/novosti/7494-skolko-zolota-imeetsja-namestorozhdenijah-v-kyrgyzstane-.html> Madencilik sektörü Kırgızistan'da önemli yatırım sektörlerinden biri olarak bilinmektedir. Söz konusu sektörde yatırım yapmak isteyen şirketlerimizin Kırgız Cumhuriyeti Doğal Kaynaklar Bakanlığı'nın <https://mnr.gov.kg/ru/> web sitesini takip etmelerinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

3) Kırgızistan'da Balık Çiftlikleri Artıyor:Balık Yemi ve Balık Çiftlikleri Ekipmanları İhracatçılarımız için Fırsatlar Doğabilir

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-05-18

Kırgız Tarım ve Bölgesel Kalkınma Bakanı Askarbek Dzhanybekov Bişkek'teki bir yuvarlak masa toplantısında Kırgızistan'da balıkçılık sektörü çok hızlı geliştiğini; çünkü ülkenin bunun için eşsiz doğal kaynaklara ve iklim koşullarına sahip olduğunu açıkladı. Bakanın bilgilerine göre, Kırgızistan'ın yılda 50.000 ton balık ürününe ihtiyacı var ve 2021'de ülke 10.000 ton üretim seviyesine ulaştı. "Son 3 yılda balık üretim hacmi katlanarak büyüyor. Gerçekte, çok daha fazlası. Büyük ihtimalle ihracat hacmimiz de artıyor. Bu da Kırgızistan'da balıkçılık sektörünün büyüme potansiyelinin büyük olduğunu gösteriyor" dedi Bakan. 2021'de 104 balık çiftlikleri kayıt edilmiş, 2022 yılında balık çiftliklerin sayısı 192'ye yükseldi. "Envanter sırasında 2.721 balık çiftliği oluşturabileceğimiz ortaya çıktı. Bu fırsatların yanında zorluklarımız da var. Son zamanlarda ülkede gerekli uzmanların olmadığı gerçeğiyle karşı karşıya kaldık" dedi Bakan. Bugüne kadar kadro sorunu devlet düzeyinde çözülmüş değil. Ayrıca Kırgızistan'da yem ve havyar ihracatının zor olduğunu bildiren Bakan, "Balık çiftliklerimiz bu sorunlarla karşılaşmakta ve mevcut avantajlarla birlikte bunları da çözmeliyiz" dedi. Kaynak: <https://www.tazabek.kg/news:1781243?from=tazabek&place=mainlast> Balık çiftliklerin artması ile birlikte balık yemi ve balık çiftliğine gerekli diğer ürün ve ekipmanlara da ihtiyacın artacağı değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, konunun, balık yemi ve balık çiftlikleri ekipmanları üretimi yapan şirketlerimiz için bir fırsatlar sunabileceği düşünülmektedir.

4) Uluslararası Para Fonu (IMF), Kırgızistan ekonomisi için 2022 büyüme tahminini düşürdü.

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-04-25

IMF'nin analistleri, bu yıl Kırgızistan GSYİH büyümesinin % 0,9, 2023 yılında ise % 5 olmasını bekliyor. Bir yıl önce IMF, Kırgız ekonomisinin 2022'de % 6,2 büyüyeceğini tahmin etmişti. Ancak, devam eden jeopolitik olaylar ve küresel emtia piyasalarındaki değişiklikler nedeniyle, tahminini hemen % 5,5 oranında düşürdü. Enflasyonun 2022'de % 13,2 ve 2023'te %10,1 olması bekleniyor.

Kaynak: <https://economist.kg/novosti/2022/04/19/kyrgyzstan-zakupit-120-energoeffektivnyh-eklektrobusov-za-schet-sredstv-abr/>

5) Kırgızistan, Asya Kalkınma Bankası finansmanı ile 120 enerji tasarruflu elektrikli otobüs satın alacak

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-04-25

Kırgızistan, Asya Kalkınma Bankası finansmanı ile 120 enerji tasarruflu elektrikli otobüs satın alacak. Kırgız Parlamentosunun İlgili Komitesi, Kırgızistan ile Asya Kalkınma Bankası (ADB) arasında modern enerji tasarruflu elektrikli otobüs satın almayı amaçlayan bir dizi anlaşmanın onaylanmasına ilişkin bir yasa tasarısını değerlendirdi. Proje kapsamında ADB'den 25 milyon ABD Doları tutarında imtiyazlı kredi ve 25,7 milyon ABD Doları tutarında hibe tahsis edilmesi planlanmaktadır. Kredi, 8 yılı geri ödemesiz dönem dahil 32 yıl süreyle, ödemesiz dönemde yıllık %1, geri kalan süre için ise yıllık % 1,5 faiz oranıyla sağlanmaktadır. Projenin toplam maliyetinin 59,6 milyon dolar olduğu tahmin ediliyor ve bunun %85'i ADB tarafından finanse edilecek. "Proje kapsamında en az 120 adet modern, enerji tasarruflu elektrikli otobüs alınması planlanıyor. Tüm elektrikli otobüsler, engelli ve yaşlı yolcuların ihtiyaçlarını karşılamak için erişilebilirlik için evrensel tasarım öğelerinin yanı sıra, kadınların ve nüfusun savunmasız kesimlerinin ihtiyaçlarını karşılamak için kamera ve panik düğmesi gibi güvenlik özelliklerine sahip olacak. Ayrıca, belediye işletmesi "Bişkek Trolleybüs Departmanı" dahil olmak üzere yeni elektrikli otobüsler için tüm hava koşullarına uygun park yerlerinin inşasını da içeren otobüs depolarının altyapısı modernize edilecek. Tasarı Jogorku Keneş tarafından değerlendirilmek üzere

sunuldu. Otobüs üretici/ihracatçı firmaların ADB projelerini takip etmeleri yararlı olacaktır. Kaynak: <https://economist.kg/novosti/2022/04/19/kyrgyzstan-zakupit-120-energoeffektivnyh-elektrobusov-za-schet-sredstv-abr/>

6) Kırgızistan'da 2022 yılında yol onarımı için yaklaşık 89,4 milyon dolar harcanması planlanıyor.

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-04-25

Kırgızistan'da 2022 yılında 7,6 milyar som (yaklaşık 84,9 milyon ABD doları) tutarında 590 km'lik yolun onarılması planlanıyor. Ulaştırma ve Haberleşme Bakan Yardımcısı Nurlanbek Kaiynbayev, Bakanlığın 18.9 bin km'lik yollardan sorumlu olduğunu bildirdi, bu yolların sadece 7 bin km'si asfaltlandı, genel olarak durum tatmin edici değil" dedi. Görüşme sırasında Milletvekili Cholpon Sultanbekova, kredilerin %25-30'unun yol inşaat ve tamir işlerine gittiğini, ancak iş kalitesinin çok düşük olduğunu vurguladı. Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik şirketlerimizin Kırgız Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı tarafından yürütülecek ihaleleri takip etmeleri yararlı olacaktır. Kaynak:

<https://economist.kg/novosti/2022/04/22/na-remont-dorog-v-etom-godu-potratyat-7-6-mlrd-somov/>

7) Kırgızistan ve Dünya Bankası 150 milyon dolarlık proje finansmanı anlaşması imzaladı.

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-04-21

Kırgızistan ve Dünya Bankası 150 milyon dolarlık proje finansmanı anlaşması imzaladı. Kırgızistan Maliye Bakanlığı'na göre, fonlar aşağıdaki projelere tahsis edildi: - Bölgesel ekonomik kalkınma - 50.0 milyon ABD doları tutarında;- İklim değişikliğine dayanıklı su yönetimi hizmetlerinin iyileştirilmesi" - 100 milyon ABD doları tutarında. Ajansa göre, ilk bölgesel ekonomik kalkınma projesi (PREP-2) Batken bölgesinde hedeflenen faaliyetler yoluyla bölgesel ekonomik kalkınmayı artırmayı hedefleyecek. Projenin tasarımı, Kırgız Cumhuriyeti'nin öncelikleri ve 2035 yılına kadar Batken bölgesinin Kalkınma Programı dikkate alınarak geliştirildi. Ayrıca, ikinci projenin amacı, seçilen nehir havzalarında su temin hizmetlerine erişimi artırmak ve yerel ve ulusal düzeylerde iklim değişikliğine dayanıklı su yönetimi alanında kurumsal kapasiteyi artırmaktır. Kaynak: kabar.kg Firmalarımızın Dünya Bankası tarafından finanse edilen kalkınma ve doğal kaynaklara yönelik projeleri takip etmelerinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

8) Kırgızistan'da artan sahte dolar vakalarına karşı dikkatli olunmalı

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-04-19

Kırgızistan'da sahte dolar vakaları sıklaştı Kırgızistan döviz piyasasında sahte ABD doları banknot tespit vakaları sıklaştı. Bu, ülkenin Ulusal Bankası tarafından rapor ediliyor. Kırgızistan Cumhuriyeti Merkez Bankası, döviz bozdurma işlemleri yaparken halktan dikkatli olmasını istiyor. Bir banknotun gerçekliğini doğrulamak için, ticari bankaların ve döviz bürolarının çalışanlarının bir para birimi dedektöründe kontrol etmelerini istemek gerekir. Döviz bürolarını ziyaret ederken, Merkez Bankası'ndan bir lisansın varlığına dikkat etmelisiniz. Döviz bürosunun ruhsatı ve orijinal kayıt mektubu, ziyaretçilerin görebileceği bir yere asılmalıdır. "Şüpheli yabancı para banknotlarının muayenesi Devlet Adli Servisi tarafından yapılır. Ayrıca, sahte banknotların sadece üretimi değil, dağıtımı da cezai sorumluluk gerektirdiğinden, şüpheli bir döviz banknot satmaya çalışmamanız gerektiğini hatırlatırız. Dikkatli olun, sahte döviz bulursanız, Kırgız Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı'nın

(ROVD) en yakın ilçe şubesine başvurmalısınız” denildi. Kırgızistan'da iş yapan firmalarımızın dikkatine duyurulur.

9) Asya Kalkınma Bankası, Kırgızistan ile yeni beş yıllık işbirliği ortaklık stratejisi hazırlıyor

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-04-14

Asya Kalkınma Bankası (ADB) Başkan Yardımcısı Shixin Chen Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sadır Caparov ile bir araya geldi ve bankanın ülkenin kalkınma ve reform önceliklerine verdiği güçlü desteği bir kez daha teyit etti. Chen'in 7-12 Nisan tarihleri arasında Kırgızistan'a yaptığı ilk resmi ziyaretinde, Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı Akılbek Caparov, Maliye Bakanı Almaz Baketaev, Ekonomi ve Ticaret Bakanı Daniyar Amangeldiyev ve diğer üst düzey hükümet yetkilileriyle Asya Kalkınma Bankası'nın mevcut ve planlanan operasyonları konusunda görüşmeler yapıldı. “ADB, ülkenin ekonomik çeşitlendirme programlarını desteklemek için yeni bir beş yıllık Ülke İş Birliği Ortaklığı Stratejisi (CPS) hazırlıyor. 2023-2027 için hazırlanan söz konusu Strateji Kırgız devletinin kalkınma vizyonu ve ADB'nin 2030 stratejisi ile yakından uyumlu olacaktır” dedi Chen. 2022'de ADB tarafından ticaret ve yatırım rekabet gücü, eğitim sektörü reformları, bölgesel sağlık güvenliği ve tarımsal pazar gelişimi alanlarında mali destek verileceği açıklandı. Kırgızistan'ın 1994 yılında ADB'ye katıldığı kaydediliyor. O zamandan beri, ADB tarafından Kırgızistan'a 1,3 milyar dolardan fazla kredi, 811 milyon dolardan fazla hibe ve 69 milyon dolardan fazla teknik yardım sağlanmıştır. Özellikle teknik müşavirlik ve müteahhitlik şirketlerimizin Asya Kalkınma Bankası tarafından finanse edilecek projeleri takip etmelerinin yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Kaynak:

<https://economist.kg/novosti/2022/04/13/abr-gotovit-novuju-pyatiletnjuju-strategiju-partnerstva-s-kyrgyzstanom/>

10) Kırgızistan yetkilileri, Issyk-Kul bölgesinin ana altyapı sorunlarını çözmek için Dünya Bankası (DB) ve Asya Kalkınma Bankası'ndan (ADB) borç alacak.

Bişkek Ticaret Müşavirliği

Bilgi 2022-04-14

Kırgızistan yetkilileri, Issyk-Kul bölgesinin ana sorunlarını çözmek için Dünya Bankası (DB) ve Asya Kalkınma Bankası'ndan (ADB) borç alacak. Kırgız Cumhuriyeti Parlamentosu Tarım Politikası Komitesi'nin Kırgızistan'ın Issyk-Kul bölgesindeki saha toplantısında Issık Göl bölgesinin altyapı sorunlarını çözmek için Dünya Bankası ve Asya Kalkınma Bankası tarafından borç alınacağı bildirilmiştir. Kırgız Cumhuriyeti İnşaat, Mimarlık ve Konut Hizmetleri Ajansı Başkan Yardımcısı, halihazırda Asya Kalkınma Bankası tarafından 44 milyon dolar tutarında finansman kaynağı verilecek Issık Göl bölgesinin arıtma tesislerinin yeniden inşası projesi hazırlanmak olduğunu, söz konusu su arıtma tesislerin inşaatına 2023 yılında başlanacak ve 2029 yılında tamamlanacağını bildirmiştir. Ayrıca, Tarım Komitesi Başkanı Kenzhebaev, Dünya Bankası'nın Issyk-Kul bölgesindeki önemli altyapı sorunları çözmek için 100 milyon dolar hibe ve kredi vereceğini bildirmiştir. Teknik müşavirlik ve müteahhitlik şirketlerimizin Dünya Bankası ve Asya Kalkınma Bankası tarafından Kırgızistan'da yürütülecek projeleri takip etmelerinin yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Kaynak:

<https://economist.kg/>

MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ

1) Kırgızistan'da yabancı vatandaşlara yatırım için vize verilmesi önerilmektedir

Bişkek Ticaret Müşavirliği

2022-05-18

Kırgızistan'da yabancı vatandaşlara yatırım için vize verilmesi önerilmektedir: 10 milyon som tutarında yatırım yapan yabancı yatırımcı için 5 yıllık vize, 20 milyon somluk yatırım için; 10 yıllık vize uygulanması ile ilgili kanun tasarısının gerekçesinde belirtilmiştir. Halihazırda, Kırgız Cumhuriyeti ekonomisine en az 10 milyon som yatırım yapan yabancılar için üç yıl süreyle vize uygulanmaktadır. İlgili kanunda değişiklikler yapıldıktan sonra yabancı vatandaşlar, yatırım projelerinin uygulanması için gerekli olan daha uzun süreli vize alabilirler. Kırgız Yatırım ve Kalkınma Ajansı bilgilerine göre Şubat 2021'den bu yana sanayi, inşaat ve finans sektörüne yatırım yapan 27 yabancı şirketten 29 yatırım vizesi başvurusu yapılmıştır. Kaynak:

https://economist.kg/novosti/2022/05/17/predlagaetsya-vydavat-investicionnye-vizy-v-kr-do-10-let-pri-vlozhenii-v-ekonomiku-20-mln-somov/?fbclid=IwAR0IUt_iIQ-Eh-95vMSeVrYN6IXj7bisZ4ECOjOgnqwjxcqmvPVY3qRnNj8

Kırgızistan'da yatırım yapmak isteyen işadamlarımız söz konusu uygulamadan yararlanabileceklerdir.

2) "Issyk-Kul Gölü'nün Ekolojisini Korumak İçin Acil Önlemler Hakkında Kararname" yürürlüğe girdi.

Bişkek Ticaret Müşavirliği

2022-05-10

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, "Issyk-Kul Göl'ün Ekolojisini Korumak İçin Acil Önlemler Hakkında Kararname" yi imzaladı. Cumhurbaşkanı, "Issık-Göl'ün tatil yeri ve rekreasyon bölgesi topraklarında olumsuz bir çevre durumu geliyor, bu da göl çevresinin dinlenme değerinin düşüşüne neden oldu ve mevcut olumsuz eğilimler devam ederse geri dönüşü olmayan çevresel ve ekonomik kayıplara neden olabilir." diye belirtti. Gölün ve etrafı topraklarında ana kirlilik kaynaklarından biri, kıyı bölgesinde ve göle akan nehirlerin kıyılarında bulunan şehirler ve kasabalardır. Sakinler, kuruluşlar, işletmeler kanalizasyon ve atıkları nehirlerle ve bazı yerlerde doğrudan göle boşaltır, arıtma tesisleri ya hiç yoktur ve eğer varsa da arıtma kalitesi belirlenen ihtiyaçları karşılamamaktadır. Cumhurbaşkanı, çevresel bir felaketi önlemeyi amaçlayan yeni kararnamesi ile 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla, su temini, kanalizasyon şebekesi, kanalizasyon pompa istasyonu ve arıtma tesisleri olmayan sanatoryumlar, dinlenme tesisleri, dinlenme evleri, yazlık yerleşim yerleri, misafirhaneler, oteller gibi tesislerin işletilmesini yasaklamaya karar verdi. Ayrıca, belirtilen tarihten itibaren sanatoryumlara, pansiyonlara, dinlenme evlerine, yazlık köylere, misafirhanelere, otellere ve su temini sistemi, kanalizasyon ve arıtma tesisleri olmayan diğer tesislere bir sonraki tatil sezonu için çalışmaya hazır olma pasaportu verilmesi yasaklandı. Su temin sistemi, kanalizasyon ve arıtma sistemi üretimi ve işletimi yapan firmalarımız için fırsatlar sunabileceği; firmalarımızın ihale konusu olabilecek ilgili altyapı projelerini takip etmelerinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Kaynak: https://kaktus.media/doc/458997_sadyr_japarov_izdal_ykaz_s_zapretami_dlia_pansio

3) Kırgızistan Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözümü Merkezi (ICSID) Sözleşmesini onayladı.

Bişkek Ticaret Müşavirliği

2022-04-25

Dünya Bankası'nın bilgilerine göre, Kırgızistan Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözümü Merkezi (ICSID) Sözleşmesini onayladı. 21 Nisan 2022 tarihinde Kırgız Cumhuriyeti, Dünya Bankası'na ICSID Sözleşmesinin onay belgesini tevdi ederek, uluslararası yatırım anlaşmazlıklarını çözmek için dünyanın önde gelen kuruluşuna katılma sürecini tamamlamıştır. Bakanlar Kurulu Başkanı Akyzbek Caparov, "ICSID'e katılmak, sürdürülebilir ekonomik kalkınma için sınır ötesi yatırım ve ticareti kullanma stratejimizin önemli bir unsurudur" dedi. Uluslararası anlaşmazlıkları çözmek için yasal çerçeveler ve prosedürler kullanan Kırgızistan'ın yakın tarihli bir uygulama örneği, Kumtor madencilik projesiyle ilgili bir anlaşmadır. Kırgız Cumhuriyeti, 1966 yılında tahkim, uzlaştırma, arabuluculuk ve bilgi toplama için bağımsız, siyasetten arındırılmış bir forum sağlayarak ülkeler arasında yatırımı teşvik etmek amacıyla kurulan ICSID'in 157inci taraf devleti olacak. Yatırımcılar için önem arz ettiği değerlendirilmektedir. Kaynak: <https://www.akchabar.kg/ru/news/kr-stanet-uchastnikom-instituta-po-razresheniyu-mezhdunarodnyh-investicionnyh-sporov/>

4) Kırgızistan'da "dijital göçebeler" için elverişli koşullar oluşturma konusunda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yürürlüğe girdi.

Bişkek Ticaret Müşavirliği

2022-04-14

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov tarafından, dijital göçebeler için uygun koşulların oluşturulmasına yönelik kararname imzalanmıştır. Kararnamenin amacı, ekonominin çeşitli sektörlerine yüksek teknoloji ürünlerin geliştirilmesi amacıyla Kırgız Cumhuriyeti'ne bilgi ve iletişim teknolojileri (dijital göçebeler) alanında çalışan modern ve yüksek nitelikli uzmanları, yatırımcıları ve girişimcileri çekmek, uygun koşullar oluşturmaktır. Kararname gereğince Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'na aşağıdaki talimatlar verilmiştir:

- Çevrimiçi başvurunun sunulması da dahil olmak üzere, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında kalifiye olan ve yazılım ürünlerinin geliştirilmesinde istihdam edilen yabancı vatandaşların kaydı için basitleştirilmiş bir prosedür geliştirmek;
- Yabancı uyrukluların istihdam prosedürünü basitleştirmenin yanı sıra Kırgız Cumhuriyeti'ne gelen yabancı vatandaşlara tavsiye sağlamak için tek bir bilgi web portalı düzenlemek için gerekli çalışmaları yapmak;
- Bişkek Serbest Ekonomik Bölgesi ve Yüksek Teknoloji Parkı sahasında bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yabancı şirketleri çekmek için uygun koşullar oluşturma konusunu çözmek;
- Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında nitelikli ve yazılım ürünlerinin geliştirilmesinde istihdam edilen yabancı vatandaşlara vize verme prosedürünü basitleştirmek.

Kaynak: <http://www.president.kg/ru/sobytiya/22208 prezident sadir ghaparov podpisal raspo>

5) Kırgızistan'a Yolcu Giriş Kuralları

Bişkek Ticaret Müşavirliği

2020-08-12

Cumhuriyet Operasyon COVID-19 Şubesi, Kırgızistan'a turizm amacı ile de dahil olmak üzere hava ve kara yoluyla gelen yabancılar için devlet sınır geçişine ilişkin yeni sirküleri onaylamıştır.

6) Kırgızistan'da Yabancı Vatandaşların Çalışma İzni Alma Düzeni

Bişkek Ticaret Müşavirliği

2020-05-08

K.C. Hükümeti açıklamalarına göre, 2020 yıl için yabancı ülke vatandaşının Kırgızistan'da çalışma düzenine yönelik Kırgız Cumhuriyeti'nin ilgili devlet kurumları arasında etkileşimin şeması onaylanmış olup ilişikte yer almaktadır.

ETKİNLİKLER

FUAR ADI	TARİH	SEKTÖR
Bishkek Fashion & Textile Exhibition	10.03.2022 - 12.03.2022	Hazır Giyim
International Congress and Exhibition Construction, Energy, Special Equipment and Safety 2022	26.04.2022 - 28.04.2022	Yapı, İnşaat Malzemeleri
Bishkek Fashion & Textile 2022-2	08.09.2022 - 10.09.2022	Hazır Giyim

Not: Ticaret Bakanlığı tarafında destek kapsamına alınan fuar listesi,
<https://www.ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar/2022-ve-2023-yilinda-destek-kapsamina-alinan-yurtdisi-fuarlar>)

TİCARET MÜŞAVİRLİKLERİMİZ VE ATAŞELİKLERİMİZ

BİŞKEK

Hüseyin KOÇ

Ticaret Müşaviri

Turkish Embassy Office of the Commercial Counsellor

Moskovskaya 89,720040, Bishkek / Kyrgyzstan

Tel : 00 996 312 62 73 04

IP Tel : 0 312 204 83 18

E-Mail : biskek@ticaret.gov.tr